

REALITATEA

ANUL II, No. 22
16 Iunie, 1928

ilustrată

20 PAGINI

Apare Sâmbătă

REGELE IN PLIMBARE PE DUNĂRE.

Prețul 8 lei

E tot celibatar?

Am aflat cu emoție că d. de Rivera s'a logodit...

Pe noi, dictatorii de astăzi și de ieri ne-au interesat și ne interesează, tocmai pentru că nu suntem nici prieteni și nici admiratori ai lor.

Dictatorul e personajul care izbuteste să facă omenirii cât mai mult rău din dorința de a-i face cât mai mult bine. Vorbim, bine înțeles de dictatorul dintr'o anume categorie, căci dictatorii se împart în două: dictatori crunți și dictatori veseli.

D. Primo de Rivera, de pildă, e un dictator care, oricât s'ar încrunta, rămâne tot simpatic și tot inofensiv. Compatrioții nu-l dușmănesc. Un singur cetățean spaniol, o minte deosebit de echilibrată, un scriitor celebru, se speria de generalul acesta bon enfant și l-a prezentat ca pe un erou feros dintr'un roman cu multe aventuri.

Blasco Ibanez a fost singurul care nu l-a înțeles pe Primo de Rivera și care, vrând să facă sânge rău dictatorului, și-a atras dimpotrivă drepturi la eterna recunoștință a adversarului: l-a zugrăvit așa cum dictatorul nu e, dar cum ar vrea să fie.

În țara cu lupte sângeroase de tauri, dar și cu romane cântate din chitară, în țara cu peisajii decorative și cu oameni decorativi, d. Primo de Rivera e un decorativ. I-aș citit proclamațiile și l-aș văzut fotografiat la anume solemnități. Ei bine, din tot ce spune și din tot ce face dictatorul, se desprinde preocuparea unei atitudini, a realizării unui efect de teatru, — și într'o vreme, când oamenii se bat în luptă pentru viață, în atitudini groțeste, omul care urmărește predarea unei lecții de bon ton, trebuie prețuit.

Zilele trecute am aflat cu plăcere că d. de Rivera s'a logodit. În prealabil dictatorul pusese un impozit asupra celibatului, — și nu știu dacă în momentul când luase hotărârea de-a snori tezaurul statului prin impunerea celor cari vroiau să rămână burlaci, dictatorul avea în vedere fericitul eveniment.

E curios, dealtminteri, că, în țara cu femei frumoase și cu iubiri frumoase, bărbații rămân celibatari într'un număr așa de mare încât un dictator e nevoit să-i ducă la altar cu deasila.

Mai mult decât atât: d. de Rivera, celibatar toamnăteac, a simțit nevoia de a da un exemplu, — și s'a logodit cel dintâi.

Agentele telegrafice au relatat pe larg evenimentul, descriind calitățile excepționale ale fericitei logodnice și deasemeni calitățile bărbatului de stat. Ziarele au publicat apoi o serie de fotografii cari îl arătau pe d. de Rivera prezentând flori și bomboane logodnicei care, la rândul ei, zâmbea, transportată, angelică, tiranului. A fost publicată și o declarație de dragoste a tiranului fericit.

Urmăream idila, cu plăcere. Era candidă și suavă ca'n „Paul și Virginia”. Când, deodată, — emoție. S'a stricat târgul. D. de Rivera a rupt logodna. D. de Rivera nu se va însura. Lumea întreagă a trăit patruzeci și opt de ore de penibilă încordare. Nu se știa motivul. Dictatorul a fost dezamăgit. Aleasa inimei nu a corespuns așteptărilor. Poate că nu a corespuns așteptărilor, dictatorul. Poată că...

Agentele telegrafice spaniole nu mai spun neau nimic. Limbute mai înainte, deveniseră acum de-o suspectă discreție.

În cele din urmă au înștiințat, lapidar, globul că vina sfârșirii unei inocente iubiri, a unei frumoase pagini de roman scris cu apă de trandafiri, n'o poartă dictatorul ci respectiva care, la rândul ei, nu s'a făcut vinovată de altceva decât de faptul că, prevalându-se de calitatea de logodnică a tiranului, a speculat la bursă.

Cum vedeți, romanul d-lui de Rivera a început candid, romanticos, cu flori și cu bomboane, cu jurminte, și s'a sfârșit prozaic.

Păcat. În orice caz, d. de Rivera a rupt logodna. d. de Rivera — e tot celibatar. **I. PAS**

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

Ziarele au publicat la începutul săptămânii acțiunea de divorț intentată de principesa-mamă Elena soțului său Carol, ex-principe moștenitor al tronului. O formalitate penibilă și totuși necesară, — o formalitate care pune din nou în lumină tragedia unei soții și-a unei mame.

Durerile sunt aceleași și'n colibe și în palate.

Au început căldurile. Au fost zile când soarele s'a răzbunat parcă, imbroșcând cu săgeți de foc locurile acestea în cari crivățul iernei și vântul rece al primăverii au suflat luni de zile.

Și, în timp ce noi ne ștergem, asudați, fruntea, și ne refugiem la umbră, telegramele anunță că în Letonia și în Germania a nins...

Evident e plăcut să guști voluptatea vi-tezei în zilele acestea zăpușitoare. E plăcut să calci, cu automobilul, 60—70 kilometri pe oră, — dar excesul sportului e fatal.

Dovadă accidente de automobil din ultimele zile: accident la Craiova, accident în Bucovina, accident la Căldărușani.

Morți, răniți, sânge, lacrimi...
D-lor, fiți prudenți!

Alte accidente, dar de altă natură: s'au prăbușit două avioane.

Au devenit frecvente și aceste nenorociri, iar gazetele s'au făcut ecoul îngrijorării obștești exclamând:

— Prea multe accidente!

Ocurioasă explozie s'a produs la Moreni. O aripă a clădirii societății „Astra Română” a fost zvârlită în aer în urma unei explozii de dinamită. Au fost trei grav răniți. Nu se știe încă dacă e vorba de-o mână criminală sau de-o nenorocire întâmplată fără ca cineva să fie responsabil.

Primarii din țară au fost convocați în București, la ministerul de interne, unde d. I. G. Duca le-a făcut un expozeu asupra situației interne și le-a dat câteva instrucțiuni de bună gospodărie.

A fost aniversată bătălia de la Mărăști cu fastul cuvenit.

Un gând pentru eroii cari au căzut pe front, — un gând pentru urmașii lor cari au nevoie de ajutoare...

A avut loc în Capitală, într'o atmosferă de perfectă cordialitate conferința presei polono-române.

Au fost examinate posibilitățile de strângere a relațiilor dintre ambele țări prietene.

România a obținut un succes categoric la Geneva unde consiliul Ligii Națiunilor a recunoscut în sfârșit dreptatea punctului nostru de vedere, considerând transată chestiunea optanților.

O catastrofă de cale ferată în Germania: a deraiat un tren. Douăzeci și cinci morți, peste o sută răniți.

Scene furtivoase în parlamentul jugoslav. Deputații opoziționiști au fost scoși cu jandarmii din incintă în mijlocul unui varam indescrisibil.

Lupte politice, dar cu alte mijloace. Se dau și în Statele-Unite pentru președinția Republicii. Coolidge refuză să mai candideze. Candidații noi: Hoover republican și Smith democrat.

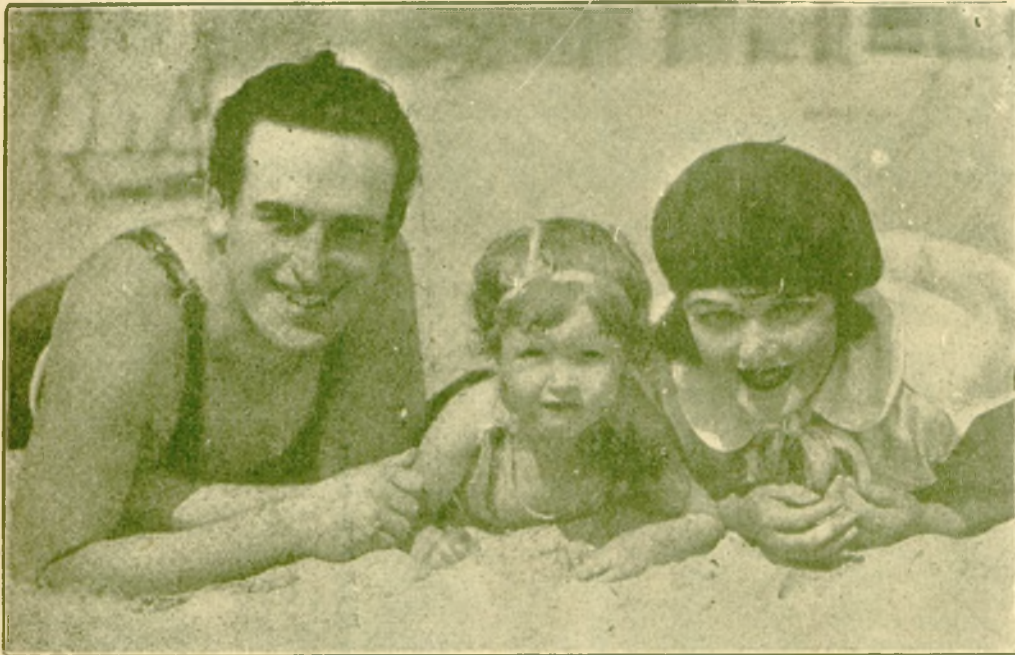
Ecunoscută în sfârșit soarta dirijabilului „Italia”: balonul s'a lovit de un munte din cauza ceței, și a fost rupt în două. Pasagerii se află izolați pe doi ghețari, — și sunt speranțe că vor putea să fie salvați cu ajutorul avioanelor.

La Târgoviște a avut loc, săptămâna trecută, o adunare cooperatistă pentru inaugurarea federației județene. Au participat mai bine de 500 reprezentanți ai cooperativelor din jud. Dâmbovița.

Fotografia noastră înfățișează pe d-nii miniștrii C. Dimitriu (1), Inculeț (2), dr. Lupu (3), pe preotul Aramă, președintele Federației (4), pe d. I. Dumitriu, prefectul județului (5), pe d. Irimescu-Căndești, deputat de Dâmbovița (6) precum și pe d-nii: Gr. Tolea și Dănescu, deputați; avocat Grdeanu, ajutor de primar în Târgoviște, etc. (Foto-Zissu)

Harold Lloyd despre sine

OCHELARI I

Când am început să joc în film, nu mă produceam decât într'un singur rol: „singuraticul Luca”. Ca și azi, era un mare avantaj pentru un actor dacă isbutea, în mai multe filme, să întrupeze un anumit tip, în loc de-a încerca în fiecare film să fie un tip nou.

În acest fel, imediat ce apari pe pânză, poți fi recunoscut ușor de public. Chaplin, Keaton și eu, bunăoară, avem norocul că suntem imediat recunoscuți.

Cu toate că acest rol caracteristic a avut mult răsunet, aveam o adâncă aversiune, împotriva acestui „singuratic Luca”. Era uscat și ursuz, și oamenii uscați și ursuzi nu prea au posibilitatea de-a se desvolta. Purta o mustață mică; dealtfel nu din alt motiv decât acela că Charlie Chaplin, care pe atunci era un număr important în film, avea și el una la fel. Al doilea, o pereche de pantaloni foarte strimți. După ce am jucat de vre-o șasezeci de ori pe „singuraticul Luca”, m'am săturat.

Fără ezitare am copiat apoi, pe alți artiști. Mai toți au făcut astfel. Am văzut repede însă, că nu iese nimic dintr'asta, chiar când ești un copist bun, ceiace eu nu eram. Reclama se face numai pentru original. Ce-aș fi voit să creez atunci, era un tip, care să fie luat în serios și care să nu devină caraghios, de îndată ce turnează într'o aventură sălbatică sau într'o povestire de dragoste. Voiam deasemenea să port haine care să nu bată la ochi. Când am expus ideile mele, societății de filme, la care lucram pe atunci, n'a prea fost nimeni încântat de ele. S'a spus: „Am băgat foarte mulți bani în crearea „singuraticului Luca” și dealtminteri cine e Harold Lloyd?”

Într'una din seriile următoare am văzut într'un cinematograf o dramă, în care juca un preot — un preot dintr'acea de țară, cu fața largă, surzătoare, cari stau cu amândouă picioarele, nu numai în comuna lor, dar și în lume. Într'o scenă el sări pe cal, alergă după un scelerat, dădu o luptă în toată regula cu dânsul, și-l lăsă apoi fără puteri la pământ. Apoi își șterse domol haina de praf, și veni călare îndărăt în satul său. În toate acestea dânsul apărea demn și înțelept. Acest om purta ochelari. Acești ochelari — asta am văzut-o îndată — nu-i strica niciodată înfățișarea. Am săcăit a-lăta societatea, până mi s'a îngăduit să încerc tipul pe care voiam să-l joc. Mi se lăsă toată răspunderea. Pe atunci se turnau a-lătea filme și se produceau atât de repede, că nimeni nu avea vreme să se ocupe de mine. Puteam să încerc fără stingherire.

La început a fost greu să găsesc felul potrivit de ochelari; erau totdeauna prea mari. Deabia în al treilea film — eram pe

atunci autor, regisor și actor totodată — i-am găsit așa, încât să-mi fie pe plac. De atunci îi port în orice film, chiar atunci când, cum se întâmplă în „Freshmann” joc football. Acum, publicului îi trebuiesc ochelarii, el vrea să-mi vadă ochii prin ochelari. Nu i-am întrebuit niciodată la vre-un truc.

DIN TOTDEAUNA VOIAM SĂ JOC

Chiar ca băiat mic eram îndrăgostit de jocul de teatru. Noi nu eram o așa zisă „familie de teatru”, după câte știu eu, nici unul dintre noi n'a avut de-aface cu teatrul și micul orașel Burchard, în Nebraska, unde m'am născut, este foarte, foarte depărtat de Broadway. Când familia mea s'a mutat la Denver (Colorado), am văzut pentru prima dată o reprezentație de teatru.

Eram un picuș de nouă ani, m'am vârit într'o trupă de actori și trebuia să joc în „Macbeth”. Eram fiul lui Banquo. Între acestea nu voiam să mai merg la școală, ci țineam morțiș să rămân actor.

Când eram în vârstă de 11 ani, trăiam în Omaha. Hoinărind într'o seară prin străzile orașului încă străin, pentru mine, am descoperit un om cu un telescop. Deatunci veneam în fiecare seară să aud conferința pe care o ținea. Pentru zece cenți puteai privi la cer, prin telescopul lui.

Odată trecu în goană o pompă de foc pe stradă și toată lumea, curioasă, se luă după ea. La început voii să alerg și eu cu ei, pe urmă am rămas. Spre marea mea desamăgire, omul își suspendă, pe ziua acela conferința, căci nu era rentabil să vorbească unui auditoriu, alcătuit numai dintr'un băiat mic și care nici zece cenți nu avea. Atunci veni un alt bărbat și mă întrebă dacă într'adevăr astronomia îmi face atâta plăcere. Mă văzuse aci, în fiecare seară, în drumul său spre teatru.

Aceasta făcu asupra-mi mare impresie. Acest bărbat era John Lane O'Connor, un actor rutinat și destul de popular. L-am întovărășit la teatru. Mi-a povestit că lui îi place trupa și Omaha, dar că nu poate să-și găsească o locuință potrivită. O idee strălucită îmi trăsni prin cap. Noi tocmai ne mutaserăm în oraș și am fost nevoiți să luăm o casă prea mare. Pe baza bucătăriei bune a mamei mele, i-am închiriat o odaie lui O'Connor. A doua zi el a venit și s'a mutat în ea.

Astfel s'a format o legătură, care a fost de cea mai mare importanță pentru mine. O'Connor mi-a folosit foarte mult și, ceiace a fost poate mai important, — cu limba lui ascuțită — m'a ținut în șah, m'a ferit să devin un inchipuit, în momentele când — după părerea mea — am avut unele succese importante. Cu adevărată venerație îm-

pliniam toate dorințele lui O'Connor și-i curățam hainele

Mai apoi, trupa a părăsit Omaha, și eu voiam să plec cu dânsa. Dar mama hotărî să urmez școala mai departe. Au venit alte trupe. Când am ajuns la vârsta că nu mai puteam juca roluri de copil, am fost ușier și împărțitor de programe. Am vândut bomboane și am ajutat electricianului, deși habar n'aveam de electricitate. Mai târziu, în San Diego, am ajutat și regisorului. Mi-era tot una ce făceam, numai să pot fi în teatru. (Urmarea în numărul viitor).

Ce interesează pe mondenă

TWIST

e numele noului dans en vogue. A fost inventat în Franța încă în 1922, trimis în America și reimportat acum în Europa. Twist înseamnă „învărtire, înlănțuire”. Se aseamănă cu fox trotul, dar e în același timp și o sinteză de Tango și Blues. Are un caracter liniștit, visător și contrastează cu Charleston-ul, care nu mai e la modă. Twist e dansul sezonului. Redăm aci câteva figuri ale noului dans.

Fig. 1.

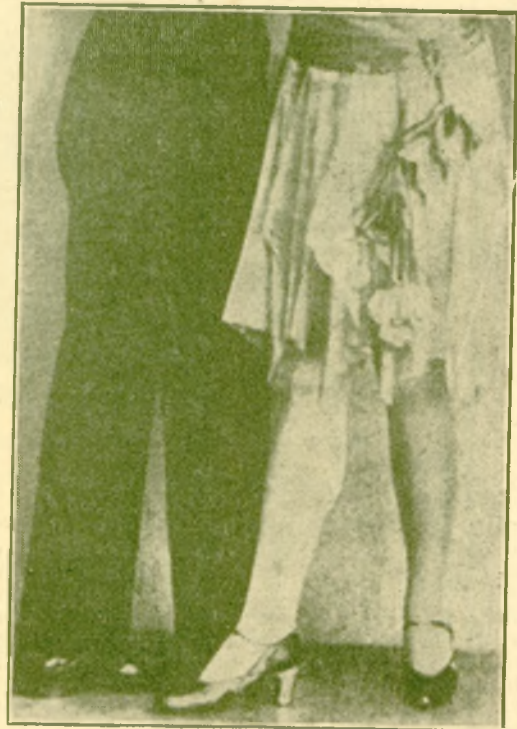

Fig. 2.

Rubrica Cinematografică

SUB CONDUCEREA D-LUI VALENTIN PODEANU

Cinematograful în Rusia Sovietică

Cinematograful, e din toate artele, cea mai importantă pentru Rusia", a zis Lenin. În conformitate cu acest principiu s'a început o intensă propagandă, iar azi, mulțumită acestei munci neîncetate, filmul a ajuns, în Rusia, mai răspândit ca nici în altă țară, făcându-se din el un factor educativ și distractiv de primul ordin.

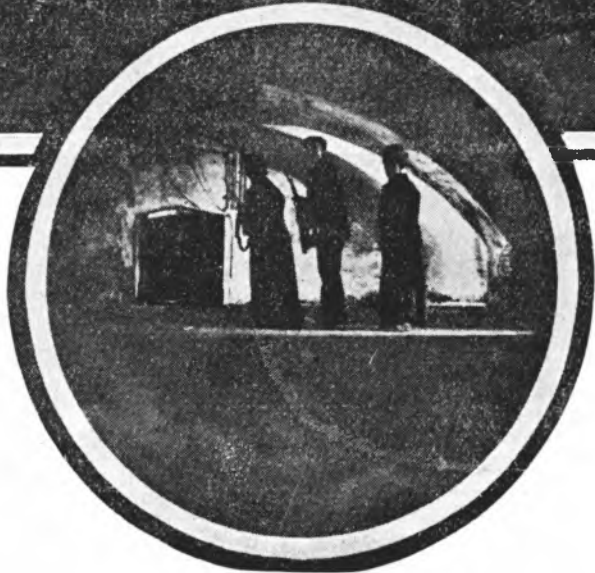
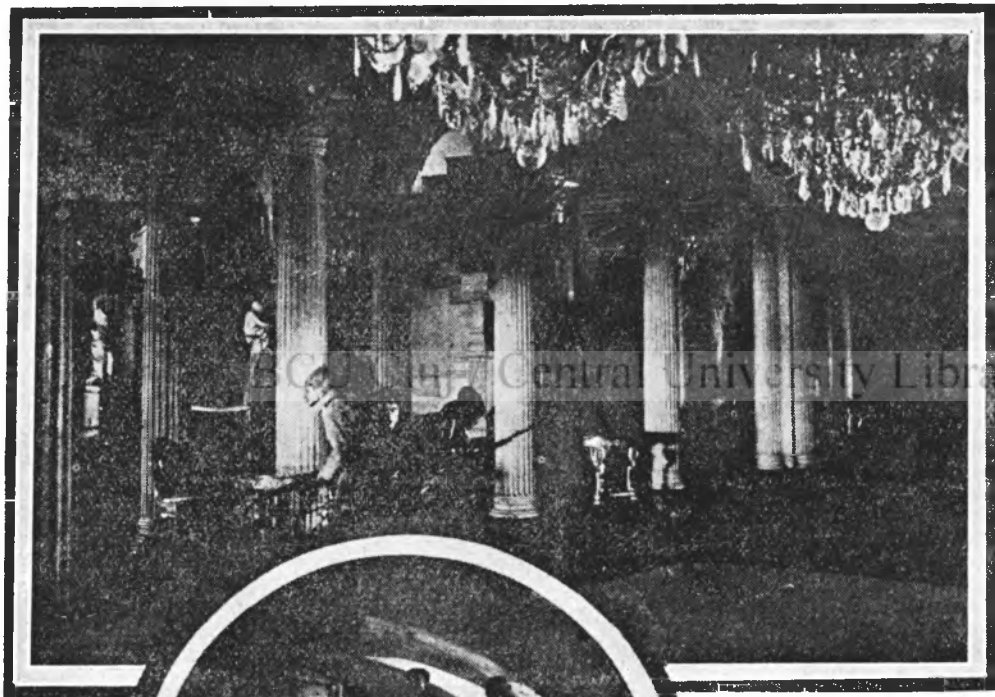
Cinematograful sovietic a luat ființă în 1918, când se înglobează sub denumirea de Goskino, sau cinematograful de stat, cele două comitete cinematografice din Moscova și Leningrad, formată cu un an mai înainte. Activitatea de abia începută e întreruptă

se începe producerea de filme naționale. La baza acestei producții erau principiile esențiale ce trebuia să le îndeplinească un film sovietic pentru a fi bun. Redăm în rezumat, din cartea atât de interesantă și documentată a d-lor Marchand și Wenstein: „Cinematograful în Rusia”, aceste principii.

„Cinematograful, în domeniul producției cât și în cel al exploatării, trebuie să răspundă la cerințele ce decurg din raporturile sociale, ale timpului de față. Acesta e un scop, ce nu poate fi realizat decât încet și progresiv. Trebuie să se creeze scenariu, cu un conținut cu totul original, să se pro-

ducească acestor principii, recomandă ca ele să fie luate din literatura post-revoluționară, care descrie diverse episoade din această revoluție, iar pentru a evidenția cât mai mult moravurile actuale, se vor scoate cât mai mult în evidență trecutul odios.

„Toată realizarea va putea fi dela început satisfăcătoare, dacă ea nu cere un lux exagerat, de resurse materiale, dacă ea lasă spectatorilor o idee clară, sănătoasă, utilă, susceptibilă de a stimula gândirea sa, energia sa, activitatea sa și dacă interpretii formează într'adevăr un ansamblu armonios, cu cadrul, în mijlocul căruia sunt chemați să evolueze, — în scurt, dacă filmul a reușit a da o puternică impresie a unui tot robust, liberând sentimentul pozitiv al utilității vieții umane și efectului său. Realizările de filme științifice și de educație, trebuie să se bazeze pe metode riguroase științifice. Filmele de vulgarizare industrială și agricolă să fie concepute spre a putea fi a-

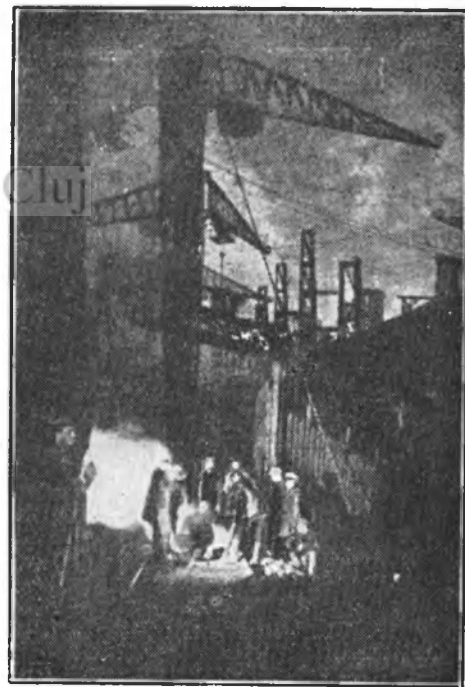

Scene din filmul „Cele zece zile care au sgudivit lumea”.

în 1919, când izbucnește războiul civil. Producția se restrânge la scurte cronici filmate, pentru a susține moralul trupelor. Iar automobilele-cinema, atunci înființate, țineau populația în curent cu evenimentele de pe front. După sfârșitul revoluției se începe adevărata activitate cinematografică. Dar pentru început, toată activitatea se concentrează în cumpărarea de filme proaste, din străinătate spre a fi exploatate, după ce erau complet modificate, pentru a corespunde mentalității sovietice. Deabia în 1923

pare cadre noi de regisori, operatori, actori. Eforturile noastre nu trebuie să tindă a realiza câte un film senzațional, susceptibil de a rivaliza cu tehnica perfecționată a Americii și Europei, mai bine zis cu producția cinematografică capitalistă; noi avem datoria de a interpreta pe ecran, propria noastră viață, potrivit propriilor noastre aspirații, bineînțeles în măsura îngăduită de mijloacele noastre materiale și tehnice, actuale”.

Relativ la subiectele filmelor, redactorul

Filmul de centenar al revoluției rusești din Noembrie (a fost reprezentat la opera din Moscova).

șesibile și inculților. E necesar a se fixa în dramă istorice, cu grijă și rațional documentate, episoadele esențiale și cele mai caracteristice ale revoluției proletariene. O atenție specială trebuie să se acorde cronicii, care trebuie să constituie un veritabil jurnal al activității actuale”.

Sub influența puternică a acestor principii, se nascu ceea ce d-l Jean Tedesco, cu drept cuvânt numește, „tânăra școală rusă”. Un membru al acestei școli, Koulechof, fost un însemnat om de teatru, prezintă primul film: „Aventurile extraordinare ale lui Mister West, în bolșevici”, care nu era decât o usturătoare satiră la adresa „burghezilor”.

Imediat după Koulechof, apar Poudovkine cu puternicul film „Mama”, Simi Eisenstein cu „Cuirasatul Potemkine”, Vertoff, Protozanoff, Gardine, etc.

Rita Roberts, o nouă stea a ecranului, în vârstă numai de 17 ani, joacă rolurile principale de comedie.

Filmele săptămânii

EXCENTRICA CHARLOTTE (Gaumont). — E un film interpretat de Lya de Putti, într'o vacanță, la Berlin. Deaceea e atât de sărac ca valoare artistică, având și un subiect fără nici o pretenție. În afară de Alfons Fryland, umoristic din cauza proseliei ce o exaltă, interpretarea e în nota subiectului și realizării.

UN BARBAT INCANTATOR (Universal). — Comedie americană, cu o serie de situații, ce îți provoacă un râs liber bun pentru te distra. Eroii, Reginald Denny și Marion Nisoon au știut să asculte de un regisor, ce a realizat cu îngrijire acest film amuzant.

PANAMÉ... PARIS (Oer). — Romanul lui Francisc Carco, de usturătoare caricaturizare a americanilor, a găsit în N. Malikoff un prieten înțeleghător, pentru a fi transpus pe ecran. Grijă de amănunt, dozarea și efectele de lumină au produs scene de toată frumusețea. Charles Vanel, Jaques Catelain, Ruth Weyner, Lia Eibenschutz, Olga Limberg și ceilalți au contribuit cu o interpretare inteligentă. Iată de ce Panamé... Paris a fost singurul film bun din săptămâna trecută.

Ecouri cinematografice

Douglas Fairbanks a fost reales președinte al Academiei de „Artă și Știință Cinematografică”, fiindcă a condus cu dragoste această instituție care are ca principal program, regularea contractelor dintre actori și impresari.

Au mai fost aleși: Fred Niblo, vice-președinte; Frank Woods, secretar; M. C. Lewée, casier. În comitet mai fac parte: Conrad Nagel din partea actorilor; J. Stuart Blackton din a regisorilor; Louis B. Mayer din a producătorilor; Wilfred Brukland, din a tehnicianilor și Waldemar Young din a scriitorilor.

Mare mișcare printre casele de producție din America. Jisse Lasky se va separa de Paramount, pentru a se uni cu Pathé-De Mille, din care fac parte cei mai mari magnați ai filmului american, Cecil B. de Wille, James Cruze și Hector Hurnbul. First National se va uni cu F. B. O. pentru a forma o firmă puternică, iar ca urmare la toate acestea Metro se va uni cu United Artists, la care a și trecut Samuel Goldwin și se va alipi și restul din Paramount. Numai Universal va rămâne singur.

Lucrul mergea foarte greu la început, din cauza lipsei financiare. Dar cu toată această lipsă se făcuseră filme de toată frumusețea, cum a fost de pildă „Cuirasatul Potemkine”, care a fost realizat sub cerul liber, având însă ca operator pe un cunoscut tehnician german, Eduard Tissé.

După scurt timp, se înființă o societate, Merabpom, ce deveni cunoscută în scurt timp. Unul din cele mai bune filme ale ei e „Sfârșitul Sfântului Petersburg”, ce se reprezintă cu mare fast, la opera din Moscova. Capitalul investit de această societate, pe 1927, se cifrează la 1.500.000 ruble aur. La acest capital societatea a dat un beneficiu de 35%. Produce anual 18 filme artistice sau sociale, având un metraj de 1800—2000 m., 5—6 filme cu un acelaș metraj, pentru țărani, 4 filme de 1600 m., iar 5 filme de 300—400 m., vulgarizări științifice sau documentare. Numărul regisorilor e de 12.

O altă societate, tot atât de însemnată, e Wufku din Ucraina. În 1928 a produs 34 filme artistice, sau sociale, cu metraj de 1800—2000 m. Din acestea 20 au subiecte din viața Ucrainei, urmează 6 filme științifice cu un metraj de 1000 m., 3 documentare, de 2000 m. și 5 filme pentru copii, cu un metraj de 600—700 m. Numărul regisorilor variază între 14 și 24.

În 1928, Wufku și-a construit un studio, dintre cele mai moderne și care ocupă un spațiu de 3.700 m. p. Pentru luminat are

13.000 amperi continuu și 6000 amperi alternativ. Poate să lucreze în acelaș timp 12 regisori și să producă 90 filme pe an. În afară de Ucraina, unde exploatarea filmelor se face chiar de Wufku, în restul republicii sovietice filmele sunt exploatate de o altă societate, Lovkino, care își are sălile ei. Mai au deasemenea săli cea mai mare parte din corporații și așa zisele „Cluburi”. Totalul cinematografelor trece de 8000, plus automobilele-cinema, cari cutreeră încontinuu satele, proiectând filme de vulgarizare și propagandă sovietică. Sălile de proiecție sunt mici, dar două-trei au peste 1400 locuri.

Proiecția e continuă și un spectacol are rar 2500 de m. Obșnuit el e compus de 2400 m. Filmele străine au un procent de 50%, față de cele indigene. Ele sunt însă foarte mult modificate de cenzură, care caută să se facă corespunzătoare principiilor de mai sus. De câțiva ani au început și filmele rusești să treacă granița.

În Franța s'au reprezentat, în 1928, 6 filme, iar în Germania 12. La noi numai două, între care a fost și frumoasa realizare „Viața lui Pușkin”, care poate să ne dea o oarecare idee de gradul, la care a ajuns filmul rusesc. Pe anul în curs, se tinde a se da o mai mare extensiune producerii, tinzându-se a se forma un procent de 70% filme indigene, iar 30% străine și se va căuta a se fabrica cât mai multe filme, cari să poată fi proiectate și în celelalte țări.

V. P.

O PERECHE MODERNĂ

Femina

Moașele criminale

Din când în când citim la rubrica „Palatul Justiției” condamnarea unei moașe care a provocat, femeilor gravide, avorturi, oprite de lege, urmate de cele mai multe ori de decesul bietelor victime. Iar când moașa „criminală” își capătă pedeapsa, simțul moral al societății ipocrite, în mijlocul căreia trăim, e pe deplin satisfăcut. Cauzele adevărate ale răului nu se cercetează, ba uneori dacă scapă cu viață nefericita femeie, care a vrut să scape de o sarcină — în toată puterea cuvântului — e și ea condamnată, pe lângă chinurile fizice și psihice la care a osândit-o natura, în aceste cazuri — la tortura arestului.

Un caz recent foarte drastic, ar trebui să pună pe gânduri pe legislatorii noștri.

Nu poți pretinde unei femei, cu o spuță de copii, și cu un bărbat bețiv, pe deasupra, să aducă pe lume încă o biată ființă nevinovată, poate chiar cu stigmalul alcoolismului, și atunci când această femeie oropsită se duce la o moașă, pentru a-și provoca avortul te întrebi: care e „criminalul” — mama, moașa ori societatea, cu legile ei stupide?

Moașa are desigur o vină mare — aceea de a nu poseda cunoștințele medicale necesare și în special aceea, de a nu ține socoteală de cele mai elementare reguli de igienă, periclitând prin aceasta sănătatea și chiar viața clientelor. Dacă însă legile ar permite avortul, în anumite condițiuni: imposibilitatea materială a femeii de a crește copilul, depresiune psihică în timpul sar-

cinei, ereditate nenorocită — atunci concurența ar sili pe moașele, ignorante și tembele, să se conformeze preceptelor medicale, sau să se lase de meserie.

Ar însemna să ducem politica struțului, dacă am închide ochii asupra faptului, că avortul ilegal se practică pe o scară întinsă. Însă cucoanele din lumea mare, îngrijate de silueta lor, cari preferă să crească un cățeluș decât un copil, domnișoarele de familie bună, pentru care fructul „păcatului” (câci acesta e termenul consacrat) ar însemna o piedică la măritiș și cărora s'ar crea o situație imposibilă în această lume bună, din care fac parte — dispun de bani și în consecință nu se duc la moașe ignorante, din periferie, ci la medici iscusiți și în sanatorii luxoase. Iar banul are puteri miraculoase și bancnotele formează un paravan opac, la umbra căruia se lucrează repede, igienic și secret.

Dacă sârmana femeie, spălătoreasa dela mahala, ar fi dispus de mijloace, desigur că s'ar fi dus și ea la un specialist rutinat și atunci n'ar fi fost acuzată de crima de avort și moașa ar fi scăpat și dansa de sub ghiarele justiției. Dar e mai probabil, că dacă acea femeie ar fi dispus de mijloace, ea nu s'ar fi gândit să lepede rodul pântecului și nici bărbatul nu s'ar fi dat la beție.

Dar paragrafele legii sunt de cauciuc și se întind sau se restrâng după cazurile individuale.

E. MARGHITA

Femeile și copiii bărbaților celebri

D-na Nobile și fiica ei, soția și copila renumitului aviator naufragiat la Polul Nord citesc ultima scrisoare primită dela soțul ei.

Humor

Telegrama imorală

Un director de teatru din provincie roagă în scris pe un cunoscut actor, parizian să-și dea concursul la o reprezentație de binefacere și relevă că publicul ar dori să-l vadă de preferință în „Nunta lui Figaro” sau în „Sărutul” de Banville.

Actorul nu vrea să se obosească prea mult în provincie și preferă deci piesa lui Banville într'un act și telegrafiază: Nunta imposibil, rămân la sărut.

Oficiul telegrafic se împotrivi să transmită telegrama imorală.

Zahărul și reaua dispoziție...

Doamnă, soțul dv. e din când în când prost dispus? Și aveți din când în când de suferit de pe urma acestei rele dispoziții? Situația, adevărat, că nu e deloc plăcută? Pacea casnică nu poate câștiga în felul acesta. Evident, că doriți să schimbați această stare, numai că nu știți în ce fel și cum.

Prof. P. Cathcard, de la universitatea din Glasgow, vă dă, în această privință, un foarte bun sfat. El a descoperit, că nimic nu e mai folositor, pentru înlăturarea relei dispoziții, decât câteva bucățele de zahăr. De aceea, dă femeilor măritate, următoarele sfaturi:

„Cu cât enervarea e mai mare, cu atât veți da soțului dv. mai multe bucățele de zahăr. De aceea îngrijiți ca la fiecare masă, să aveți la îndemână câteva bucățele de zahăr. De asemeni puneți pe masă dulceață, miere. La fiecare masă serviți compot dulce. Dacă reaua dispoziție e atât de intensă încât vă temeți de o explozie, deschideți imediat borcanul cu dulceață și serviți copios, bărbatul... cu lingura cea mare.

Fără ca soțul dv. să observe, amestecați dulceața în fiecare mâncare, dar nu prea mult, pentru a nu da un gust rău mâncării, fapt ce ar avea de urmare, ca enervarea soțului să crească, etc. etc.

Trăiască deci zahărul!

Soluția

Domnișoara Slutescu, doctor în drepturi căsătorită cu colegul ei, doctorul Urechescu. Dar acum titlul ei de doctor n'o să-i mai facă nici o bucurie, căci dispăre din prețea celui al soțului. Spre a evita aceasta, își tipărește cărți de vizită astfel:

Doamna dr. Urechescu
născ. dr. Slutescu

COSTUME DE PLAJE

Numai câteva zile ne despart de sezonul băilor întârziat întrucâtva anul acesta de vremea mereu umedă și iriguroasă.

Dar cum timpul pare a se stabili, exodul celor cari pornesc spre munte și mare începe.

În deosebi marea, cu diferitele ei plaje ca Tichirghiol, Constanța, Budachi, Balcic și Sulina, exercită dubla atracție de băi răcoroase și băi de soare. Pentru a părea cât mai seducătoare, pe malurile Amfilritei, elegantele noastre își confecționează din vreme, un număr de costume originale.

Moda plimbării pe plaje, în costumul de baie, s'a intronat atât de mult, încât rochiile de stradă sânt uitate, în cufer și plastica frumoașă a femeii se rumenește, ceasuri întregi, la soare, foarte sumar acoperită.

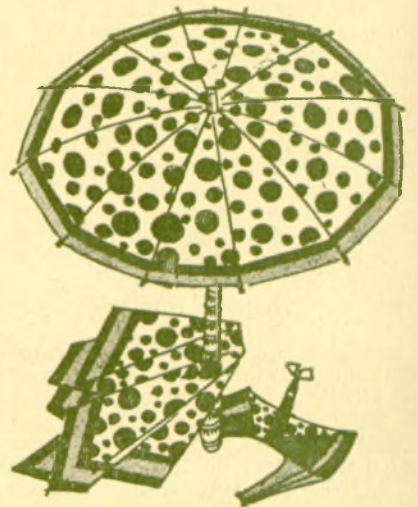
Pentru cochetele, care înțeleg să fie tot așa de frumoase în costumul de baie, ca și la dancing, sau ceai, dăm aceste trei modele.

Primul e intitulat „Arlequin”. El se poate face din poplină de mătase neagră și alb, galben și negru, sau bleu-marine și negru. Pălăria sau batista de cap la fel și o centură lată, neagră, completează armonia.

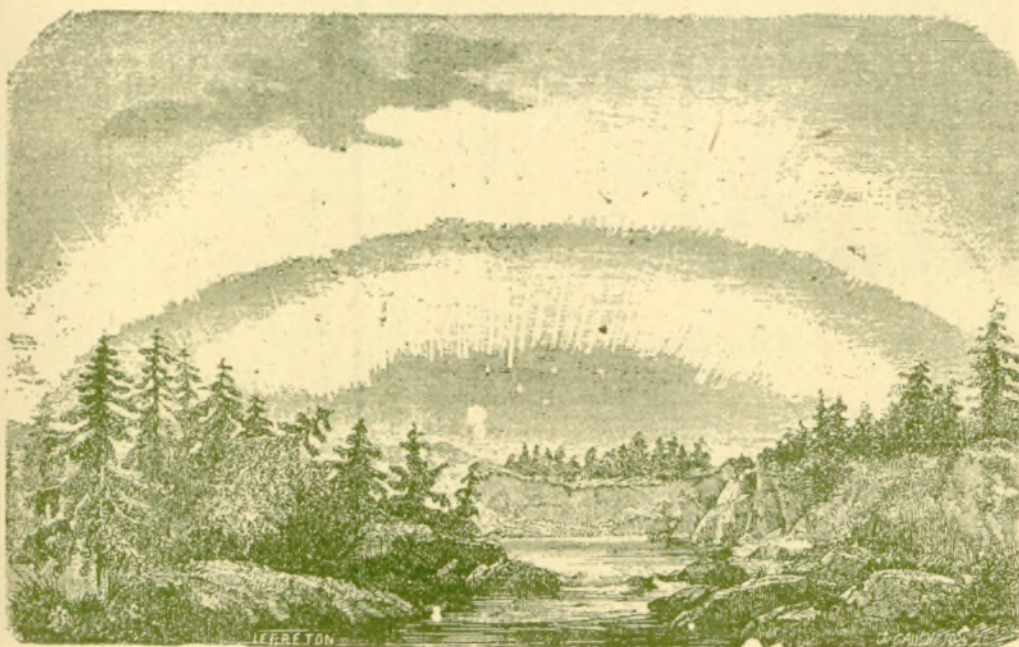
Costumul al doilea e din tricot de mătase, negru, cu guleraș și bențița culoșilor în mici carouri albe și negre.

Cât despre al treilea costum el e din jersey, cu culoși separați, tot din Jersey alb. Centură de lac negru. Pantofi de cauciuc.

MARI SAU MICI PICĂTELE IMPODOBESC UMBRELELE, ROCHIILE ȘI FIȘIURILE

Umbrelă și baistă din shantung beige sau maron cu picătele mari portocalii. În timpul verei e frumos ca în pantofi să se editeze un detaliu al umbrelei sau al baistel.

Minunile Naturii

Feerice iluminării ale cerului

— Lumina zodiacală. — Aurorele polare. —

Priveliștea cea mai măreață o are omul, uimit, în fața minunilor Naturii, când privește cerul noaptea, cu miliardele de stele, în diferite culori, cu trena uriașă a nebuloaselor, cu eșarfele de purpură, ale aurorelor polare, cu misterioasa lumină zodiacală, cu săbiile de foc ale cometelor, iluminării divine, feerice, ca din țara tuturor viselor.

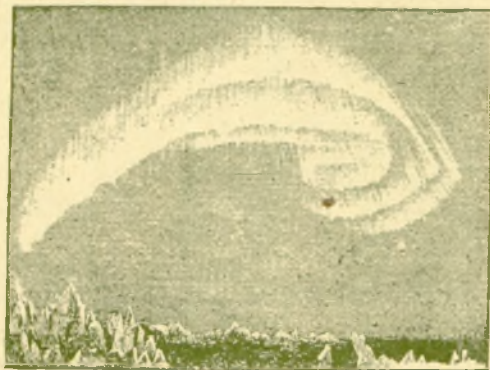
De bună seamă, cea mai misterioasă din

Un spectacol grandios îi prezintă aurorele polare, ce se văd în regiunile din apropierea polilor. Ele apar ca un arc luminos, deasupra orizontului, uneori două arcuri suprapuse, cu forme și străluciri feerice. Lumina este egală și liniștită, uneori tivită cu aur pe margini, alte ori stân-

Lumină zodiacală. Con luminos și transparent, de aur și purpură, ce se vede în nopțile de vară

gându-se încet și armonios. De cele mai multe ori arcul luminos pare sgârlat, tăiat de raze vii, ca săgeți de foc, asvârlite, împotriva cerului. Când fenomenul atinge maximum de splendoare, razele ce țâsnesc din toate punctele orizontului, se înalță până în naltul cerului, unde se întâlnesc și formează un fel de cupolă, catapeteazmă

Curioasă formă de auroră polară observată în Laponia; a durat toată noaptea

uriază de foc, aprinsă în cinstea și spre gloria divinului organizator al acestor iluminării, cerești.

Cele mai puternice aurore nu luminează numai cerul, ci aruncă o lumină bolnavă,

misterioasă și asupra pământului, acoperind zăpada și ghețarii, cu o lumină fantastică. Această minunată priveliște poate să dureze câteva clipe numai, sau câteva ore, uneori ține noaptea întreagă, până la sosirea adevăratei aurore a dimineții, care gonește și topește fantastica lumină.

Aurorele polare sunt fenomene electrice, având cauze încă nu pe deplin deslușite.

Auroră polară cu suliți de foc

Sunt niște vijelii magnetice, care iau foc, un fel de fulger continuu și calm, o descărcătură electrică, ce se topește încet și continuu.

Ele se produc la mari înălțimi, variând între 200 și 500 de kilometri, în regiunile de eter, unde domnește aproape vidul.

A. A. L.

Ciceronele automat

Gara centrală din Stockholm și-a mărit colecția de curiozități.

Au fost instalate două așa numite indicatoare electrice, unul pentru orientarea streinilor în capitala scandinavă și celalt pentru arătarea clădirilor, locurilor, etc. mai de seamă, tot de acolo.

Fiecare din cele două indicatoare automate se compune dintr'un plan al orașului și un registru.

Dacă se apasă pe un anumit buton al registrului de informațiuni, pe tabela corespunzătoare se aprinde un bec electric, indicând locul pe care streinul vroia să-l știe.

Harta de orientare conține numele a vreo 230 diferite hoteluri, teatre, restaurante și alte localuri publice, pe când harta de circulație indică toate străzile, piețele, liniile de tramvaie, legăturile cu autobuzele, gările, etc.

Prețul pentru folosirea acestor ciceroni automați e stabilit la 10 ocre, sumă pe care localnicii o consideră exorbitant de urcată.

Inventatorul acestor indicatoare automate este inginerul suedez Victor Wengelin.

Atacat de lebede

Zilele trecute un cetățean din Browkev (Anglia) înota în lacul Keaton. Două lebede infuriate că le strică liniștea, s'au repezit cu aripile și ciocul asupra lui.

Numai cu foarte mare greutate a putut să se mențină de-asupra apei. Situația lui devenea însă și mai periculoasă, deoarece se apropia de locul „încăierării”, un cârd întreg de lebede. Abia când i-au sărit în ajutor câțiva pescari, de pe mal, cel care făcea bae, a fost salvat din pericolul de moarte.

Din mănăstire, cazarmă!

Sovietele au răsturnat multe în Rusia. Ca un ultim și aproape bizar anacronism, mai existau încă mănăstirile.

Sentința de moarte li-s'a dat prin ordinul autorităților sovietice din Kasan, cari au decretat, că de acum încolo ele vor fi destinate adăpostului de soldați.

Kalinin și Worosilow au nevoie de armată multă și fostele căzărmi, ale trupelor imperiale, nu mai pot conține singure, numărul trupelor roșii.

Grandioasă auroră polară în formă de e-vantaliu

luminile cerului, este Lumina zodiacală, ce apare în nopțile de vară, la orizont, sub forma unui con de aur și purpură înălțat pe cer. Știința încă nu și-a spus cu-

Auroră polară în arc dublu, observată în Laponia

vântul precis, cu privire la cauza și natura acestui fenomen misterios.

Rubrica de Radio

Un post ultra-eftin pentru auzit Bucureștiul

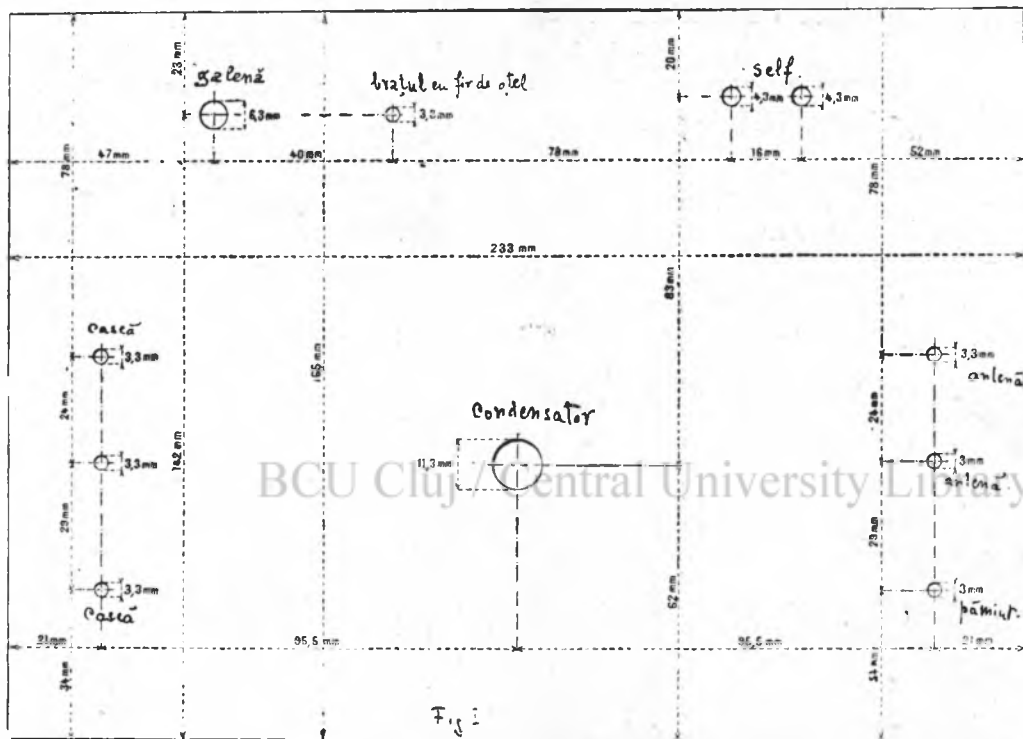
Institutul Electrotehnic și P. T. T.

Pentru ascultarea în casă a emisiunilor locale nu e nevoie de lămpi amplificatoare.

Un post cu galenă e suficient. Are dezavantajul de a fi slab ca intensitate de audiere dar are avantajul de a fi mult mai ieftin de a nu necesita nici o întreținere,

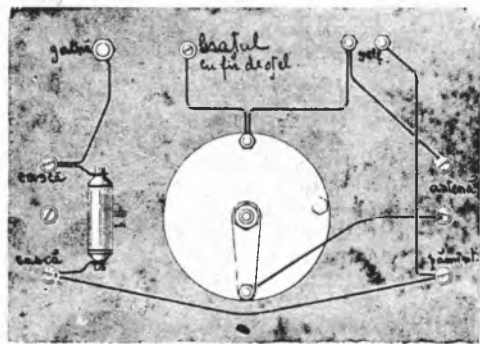
Să facem apoi conexiunile cu fir de cupru neizolat de diametru cam 12/10 de milimetru (sau chiar un milimetru).

Vom plasa apoi un condensator fix de circa $\frac{1}{1000}$ la bornele căștii telefonice. Între cele 2 borne ale căștii să prevăzută o

și de a da o puritate de audiere incomparabilă. Să luăm o planșetă de ebonită de 235×165 (mm.), să o găurim după planul alăturat (fig. 1). Condensatorul variabil cel mai convenabil este cel de un milimicrofarad (1/1000).

Deșurubați șurubașul mic care se află în butonul cadranului pentru a-l face solidar cu vergeaua care susține partea mobilă a condensatorului, scoateți cadranul de ebo-

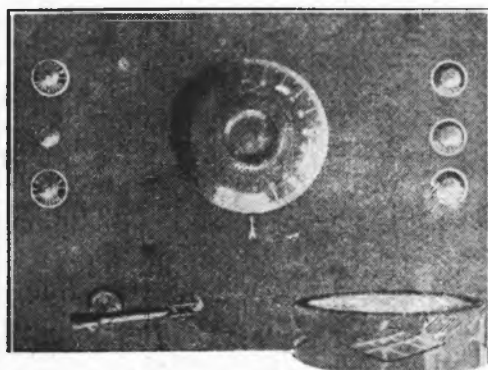
nită pe care se află imprimată diviziunile și vâriți vergeaua rămasă astfel liberă prin placa de ebonită prin gaura de 11,3 m/m.

În ceea ce privește fixagiul condensatorului variabil pe placă el va fi făcut după instrucțiunile fiecărui tip de condensator și cari în general se pot lua odată cu el.

Repunem cadranul pe fața ebonitei așa cum fig. 3 o arată.

bornă suplimentară; aceasta nu e utilă de cât în cazul când dorim să punem 2 căști în serie.

De cealaltă parte avem 2 borne pentru antenă după cum dorim să prindem unde lungi sau scurte. Pentru cazul nostru când o vorba de unde cuprinse între 250 și 500 m. vom lega antena la borna din mijloc. Condensatorul va fi astfel „în serie” cu antena. Cealaltă bornă rămâne liberă.

Antena poate fi făcută dintr'un fir de 10—15 metri lungime, izolat la ambele capete exterior și plasat cât mai înalt posibil.

ACORD. Vom lua ca self o bobină de circa 30 spire un diametru de 7 la 8 centimetri. Sau o bobină gamma No. 1 care are aproximativ aceleași date.

Vom lua un detector cu galenă care îl vom brânși între cele două puncte indicate pe fig. 2 sau fig. 1.

O listă completă de materialele necesare este următoarea:

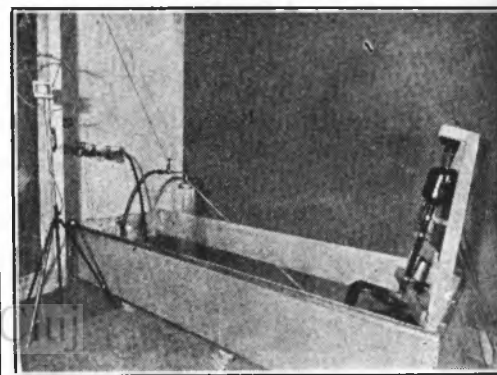
- 1) O planșetă de ebonită 235×165 m/m.
- 2) Un condensator variabil de 1/1000.
- 3) Un detector cu galenă nemontat.
- 4) 6 borne.
- 5) Un condensator fix.
- 6) 5 Rondele indicatoare.
- 7) Un self gama No. 1 (sau un self cu 3 spire).
- 8) 2 metri de fir de cupru de circa 1 m/m diametru.
- 9) O galenă sensibilă.

ACCESORII

- 1) O cască de 1000 la 2000 ohmi.
- 2) Fir de antenă 10 la 15 m.
- 3) Fir de cupru de 2 m/m pentru priza de pământ (cât mai scurtă).
- 4) Fir pentru intrarea de post (legătura postului cu antena).

Contactul firului de oțel cu galena este foarte important pentru obținerea unei audieri mai tari. Vom încerca acest contact prin tatonări până când găsim un punct de contact ce ne dă o audiere clară.

Un atare post poate reveni la circa o mie cinci sute de lei.

Tevi de apă așezate în sala de emisiune din Berlin spre a produce în mod artificial efectul căderii ploaiei și al altor șgomote analoage.

Dorind să transformăm suplimentul nostru radiofonic „Radio-Ilustrat” într'o publicațiune săptămânală serioasă, care să satisfacă pe oricare radiofonist începător sau înaintat și să oferim totodată amatorilor programul tuturor emisiunilor, în chip amănunțit, pe o săptămână înainte, ne-am văzut nevoiți să suspendăm pe scurt timp, atât cât vor dura lucrările de organizare- apariția acestui supliment.

„Ionele, dansez pentru a treia oară astăzi cu tine. Crezi acum că te iubesc?”
„Cum? asta e o dovadă de dragoste?”
„Cred bine! să te vezi odată, cum danzezi!”

La Mărăști

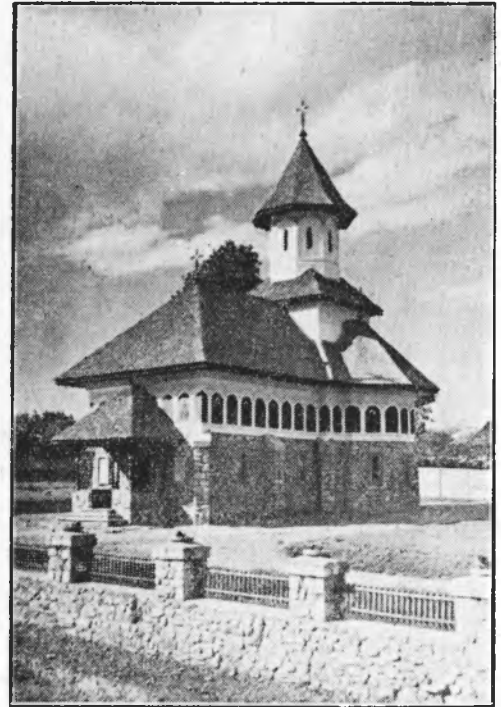
S'au împlinit 11 ani de când românii au scris la Mărăști cea mai glorioasă pagină de istorie. Micul sat de odinioară a fost complet distrus dar, ca o pildă vie a puterii de viață a neamului nostru, Mărăștii s'au refăcut. Ilustrațiile noastre au fost luate cu prilejul solemnităților din 10 Iunie.

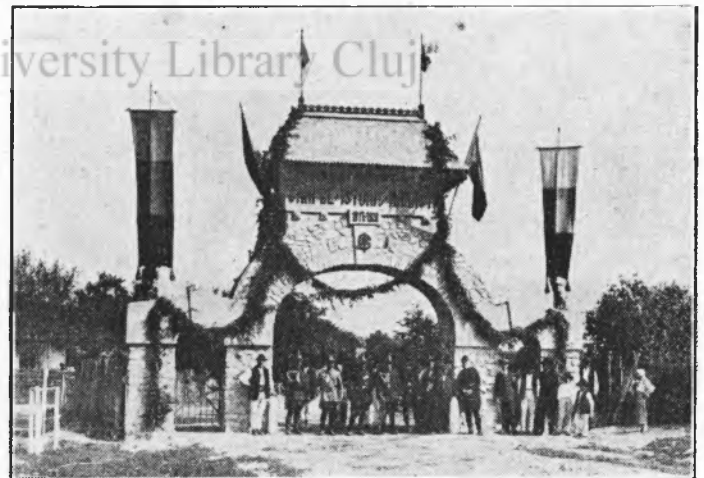
Interiorul bisericii, nou clădite în locul celei nimicite de „focul obuzelor” din 1917.

M. Sa. Regina Maria și A. Sa Principele Nicolae la Mărăști.

Biserica dela Mărăști

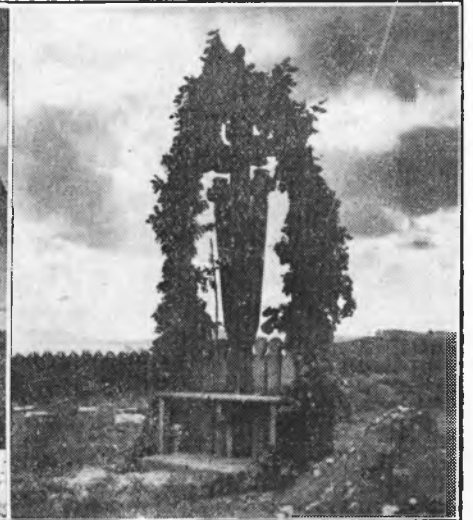
Câmpul istoric din Mărăști

Poarta cimitirului sfânt

Mărăștii cei noi

În amintirea eroilor

Venizelos reintră în politică

După ce a stat cinci ani departe de frământările politice, Venizelos și-a reluat rolul de fruntaș în conducerea destinului grecesc. Ilustrația noastră înfățișează pe Venizelos cu soția sa.

Doctorul Benes ministrul de externe cehoslovac, împreună cu soția sa au vizitat Berlinul. Fotografia noastră a fost luată cu acest prilej.

La Mausoleul dela Mircești

Fântâna lui Alecsandri

Școlăria în pelerinaj la mausoleul poetului.

Fotografii luate la serbările țărănești din Cehoslovacia, organizate cu prilejul jubileului de 10 ani al partidului agrarian

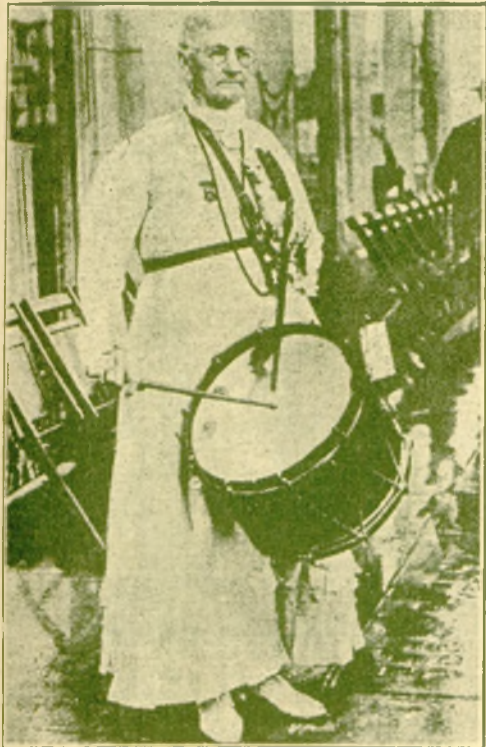
De ce nu se mai însoară Primo de Rivera

Se știe ce vâlvă a făcut, în întreaga presă mondială, știrea sosită acum câteva săptămâni, prin care se anunța că sexagenarul dictator al Spaniei, avea de gând să se însoare. Mireasa, dacă nu era nici ea prea tânără, avea însă o foarte frumoasă zestre, în milioane de pesetas.

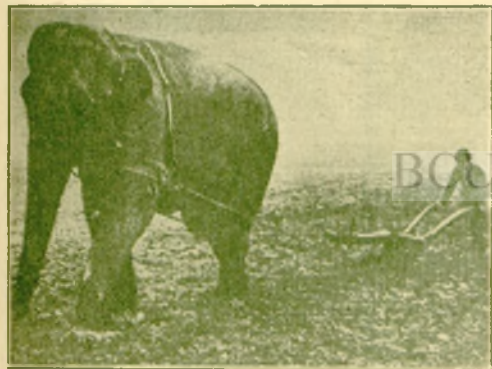
La un moment dat, s'a spus chiar, că dictatorul pentru a gusta mai în liniște bucuriile căsniciei, va demisiona din postul său și se va retrage, pentru câțiva vreme din arena politică.

Tot ce s'ar fi putut întâmpla, dacă signorinei Castellanos nu i-ar fi venit gust, zilele trecute, să joace la bursă. Și nu chiar la bursă, ci într'un fel de sucursală clandestină a acestei ofiține moderne, a zeului

Moloch. Cu toate că, însoțită de contele de la Cibera și ducele de Almodova, Primo de Rivera s'a supărat foc și a desfăcut imediat logodna, declarând că o asemenea minte ușuratică, nu merită să stea alături de el... pe scaunul dictatorial.

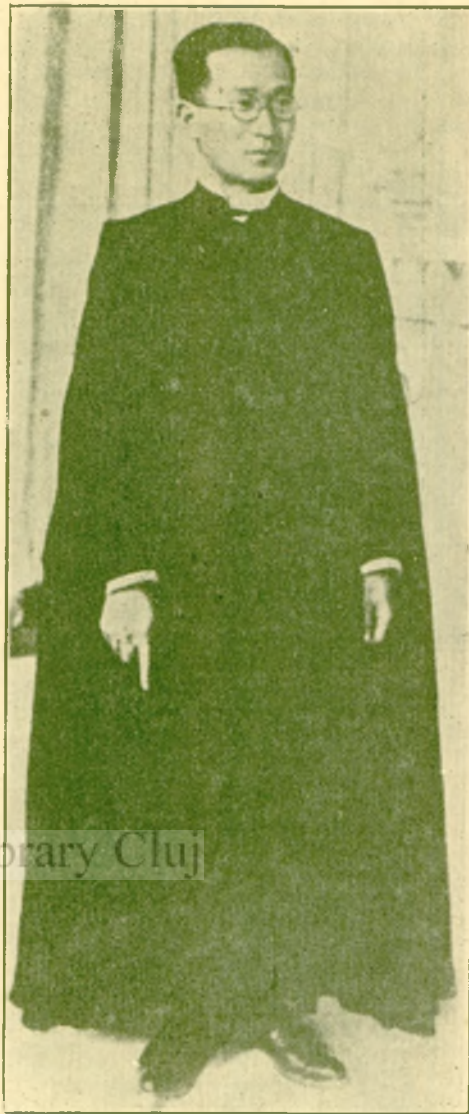
Doamna Anna Clud din Oakland, care a fost singura femeie care a participat la luptele pentru suprimarea sclaviei în 1861, ca toboșar, a primit în dar o tobă, făcută din trofeele luate atunci.

Pentru că Mr. Charles Wilms un fermier bogat din Austin (Texas) vrea să-și alunge spleenul, el își cultivă singur, din vasta lui moșie, terenul destinat nevoilor proprii. Il vedem arând cu un plug la care a înhămat un elefant.

Inginerul Zachim și numărul său de senzație: el este asvârlit, cu ajutorul unui resort, dintr'un tun, în pereții exteriori ai căruia, are loc totodată explozia unei cantități de pulbere.

Monseniorul Huyosaka, primul preot catolic japonez, a fost uns la Roma de însuși papa, în biserica Sf. Petru.

Sosirea la Berlin a aviatorilor americani Wilkins și Eielson, cari au sburat deasupra Polului Nord.

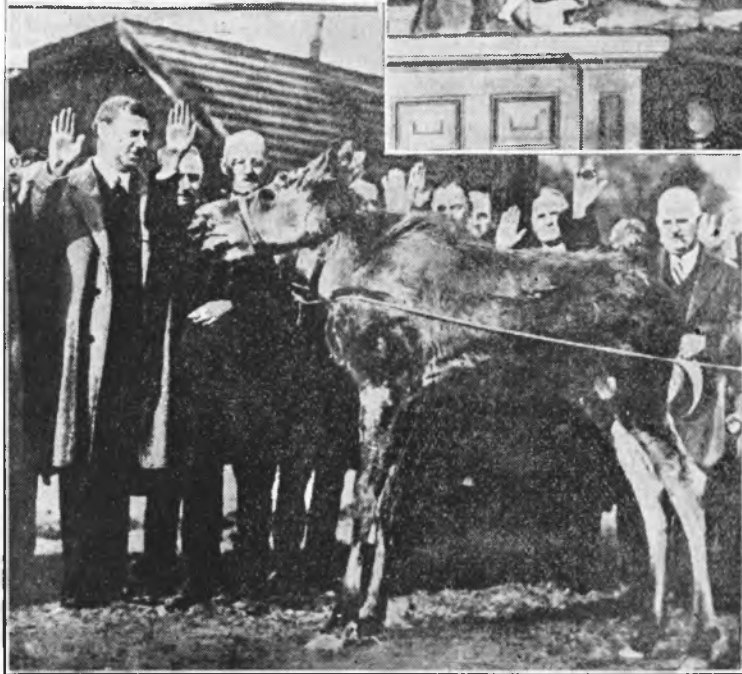
Cei doi aviatori americani, cari au trecut polul Nord, Wilkins și Eielson, după aterisarea în Green Harbour, Dinapoia lor stațiunea de Radio.

Americanii și animalele

Se cunoaște dragostea proverbială de animale, a americanilor. Chinuirea sau tratarea rea a animalelor e un lucru exclus și aspru pedepsit în continentul de peste ocean.

Pe de altă parte această dragoste se manifestă adesea în mod grotesc. Găinei care face mai multe ouă i se ridică o statuă, și se dă în onoarea „campionului” un banchet cu toasturi în onoarea ei. Desigur însă că apare ca un basm, sau ca o glumă de întâi A-

prilie faptul ca un tribunal să condamne la moarte un câine pentru că a mușcat pe un semen al său din vecini și a speriat câțiva copii. E încă și mai ridicol că sentința a fost atacată în apel și că în urma depozității a treizeci de martori câinele a fost achitat. Lucrul ar părea de necrezut dacă n'ar fi fotografiile noastre documentare. Și se spune că americanii sunt oameni ocupați.

De bună seamă că în America râd și pisicile...

Câinele în fața tribunalului.

Primăriile din Europa

Bucureștii sunt unicul oraș din lume, fără local de primărie. E o distincție negativă. Drept consolare oferim cetățenilor reproductori după clădirile monumentale ale diferitelor primării din Europa. Să nădăjduim că nu vor trece mulți ani, până vom putea admira cu mândrie și localul primăriei noastre, edificiu grandios, demn de Capitala României Mari.

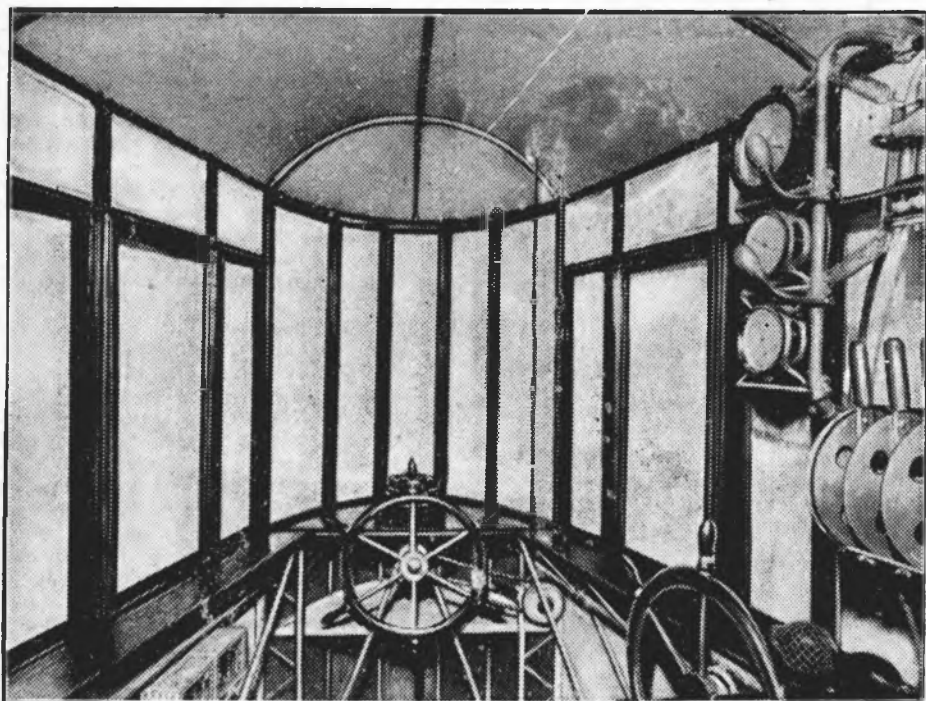
Hôtel de ville din Paris (1533-623)

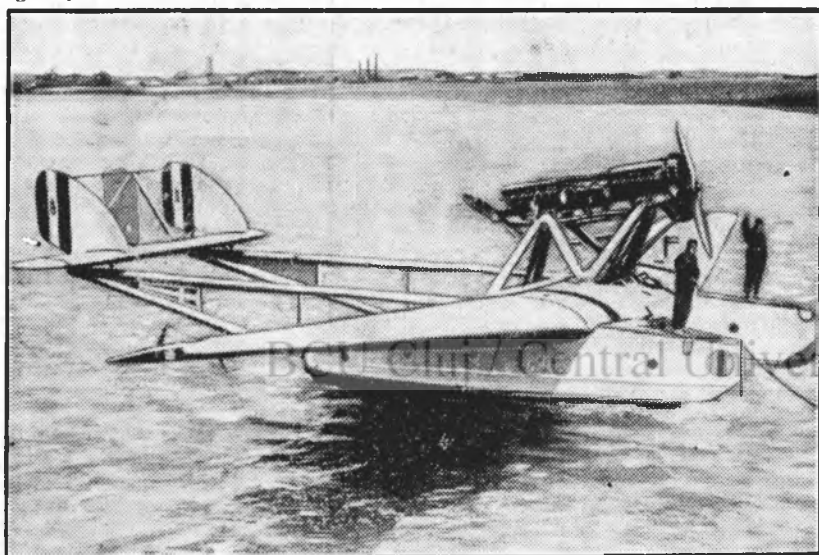
Primăria din Bruxelles (1401-1455)

Primăria din Florența (sec. al XIV)

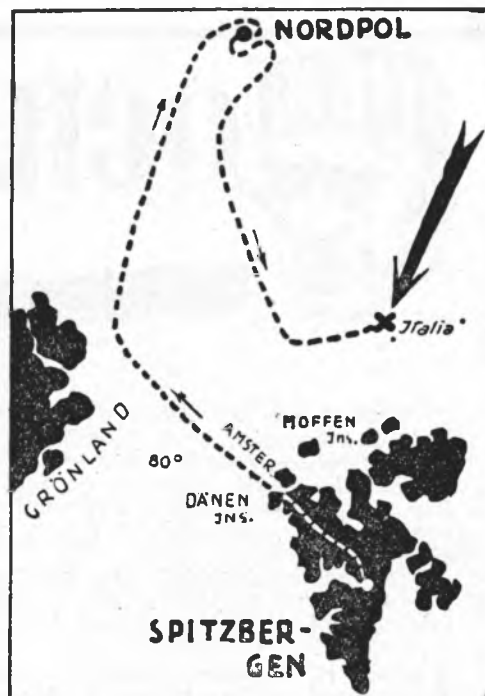
Interiorul gondolei de conducere a balonului lui Nobile care a fost rupt de un munte de gheață.

Acest avion italian a fost pregătit în grabă spre a pleca — sub conducerea comandantului aviator Maddalena — să salveze pe Nobile, naufragiat cu balonul său, la nordul insulei Spitzberg.

D-ra Clärenore Stinnes, fiica renumitului financiar, a întreprins o călătorie în jurul lumii, în automobil. Ilustrația noastră înfățișează automobilul înzăpezit în nordul Mongoliei.

Radioamatorul Elyde Amos, din Altona, (Pensilvania) posesorul unei stațiuni de emisiune puternică, a isbitut cel dintâi, să dea indicațiuni adevărate asupra poziției în care se găsește Nobile. După datele primite de dânsul Nobile s'ar găsi în locul indicat pe harta noastră. Faptul s'a confirmat apoi, când Nobile a putut stabili legătura radiofonică și cu celelalte stațiuni europene.

Uniunea din Berlin „Seglerhaus am Wansee“ a ocnstruit o regată cu pânze pentru o olimpiada din Amsterdam, care actualmente face curse de probă.

Cum i s'au dat onoruri militare unui.... bețiv

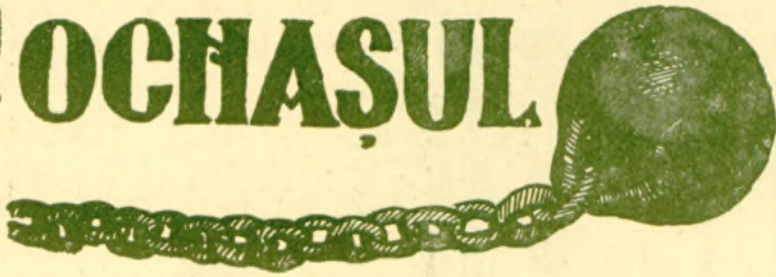
Generalul sir Frederic Maurice, povestește următoarea nostimă anecdotă, întâmplată generalului Rawlinson.

Intr'o zi, Rawlinson, sosi pe neașteptate, să inspecteze o brigadă. In ultimul moment se descoperi, că unul din soldați era beat turtă și că nu se putea ține pe picioare. Un gradat avu ideia să fie scos din rânduri și așezat pe o targă. Zis și făcut. Bețivul, acoperit până peste ochi cu o pătură, nici nu sufla. Generalul trecu în revistă toată brigada, apoi se apropie și de targă. Inchipuindu-și că e vorba de vreun soldat căzut, sau rănit pe front — uitam să vă spun că scena se petrecea în timp de război, — salută și zise cu glas solemni: „Salut pe cel căzut, plin de glorie!”

In clipa aceea, ceva se mișcă sub pătură și un glas îngroșat de băutură întrebă: „Ce vrea ramolitul ăsta?”

OCHIAȘUL

de W. C. MORROW

Statele-Unite ale Americii de Nord au numărat, în secolul al XIX-lea, o întreagă serie de romancierii și de povestitorii remarcabili.

Printre acești scriitori, atât de deosebiți unii de ceilalți, William C. Morrow ocupă un loc de seamă. Nuvelele pe care le-a scris nu sunt numeroase — n'a scris decât trei volume — dar sunt surprinzătoare, atât prin interesul subiectului, care ține în cordată atenția cititorului, cât și prin stilul, simplu și curgător, și observația precisă și sigură.

În novela „Ochiasul”, pe care o publicăm se vor putea vedea toate calitățile acestui scriitor de elită și mai cu seamă va fi gustată atitudinea lui omenească, în fața suferințelor acelor ascunși de zidurile închisorilor.

Inspectorii închisorii adunați în comitet în chiar clădirea închisorii, sfârșiră de cercetat reclamațiile și petițiile unui oarecare număr de condamnați. Directorul declară că fuseseră ascultați toți acei câți ceruseră aceasta. Apoi atmosfera de stânjenire și de apăsare, care stăpânise ședința se accentuă. Președintele, om nervos, energic, hotărât, aruncă o privire asupra unei bucăți de hârtie, pe care o ținea în mână și zise directorului:

„Trimeteți un gardian să caute pe condamnatul cu numărul 14 208”.

Directorul tresări și pâlă ușor.

Apoi, vădit incurcat, băgii:

— Dar n'a exprimat dorința de-a se înfățișa înaintea dv.

— Trimiteți totuș să-l aducă îndată, replică președintele.

Directorul se înclină, în silă, și spuse unui gardian să aducă condamnatul. Apoi, întorcându-se spre președinte, îi zise:

— Nu știu ce intenție aveți chemând pe acest om și, bine înțeles, n'am nici o obiecție de făcut; totuș, înainte de-a fi aici, doresc să formulez o declarație, în privința sa.

— Când vă vom cere o declarație, îi spuse președintele pe un ton rece, o veți face.

Directorul se lăsă iară în fotoliul său.

Era un om de statură înaltă, cu trăsături fine, un om bine crescut și inteligent, cu fizionomia binevoitoare. Rece, curajos și cu prezență de spirit de obicei, nu putea, în clipa aceasta, să-și stăpânească o oarecare emoție, care semăna mult cu frica.

În sală apăsa o tăcere grea, pe care o turbura numai stenograful oficial, care-și ascuți creioanele.

Razele soarelui ce apunea, se strecurară printre stor și cerceveaua ferestrei și subțirea lor fâșie verticală veni să lumineze scaunul rezervat condamnatului. Ochii neliniștiți ai directorului căzură în cele din urmă asupra acestei fâșii de lumină și rămaseră ațintiiți pe ea.

Fără să pară că se adresează cuiva personal, președintele observă:

— Există moduri de-a afla ceea ce se petrece într-o închisoare, fără ajutorul directorului sau al intemnițaților.

În clipa cea apără gardianul, urmat de condamnat.

Acesta mergea cu anevoință, purtând la capătul unei frîngii ghiuleaua, înțepenită de cealaltă parte de gleznele sale, printr'un lanț. În vârstă de patruzeci și cinci de ani, trebuia să fi fost de-o forță fizică neobișnuită; pielea lui galbenă se întindea pe oase puternice. El avea oarecare paliditate hidoasă, care nu se putea explica numai prin boală. Nu fusese pregătit pentru înfățișare: degetele cele mari dela picioare ieșeau din încălțăminte găurită, hainele lui de intemnițat nu erau decât o alcătuire de zdrențe murdare; barba și părul său încărungiți nu fuseseră atinse de mai multe săptămâni și înfățișarea sa nu mai avea aproape nimic omenească. Dar se

sebi într'însa un amestec ciudat de ferocitate înfrântă și de voință neînduplecată. Ochii lui, aprinși și nesățioși, luciau; fruntea era masivă, capul bine proporționat, fălcile pătrate și puternice; nasul lung și subțire trăda o fire stăpânitoare, sbârcituri adânci și părul cărunt îl îmbătrâniau înainte de vreme.

Tărându-se anevoios în sală, el privi în juru-i, cu ochii arzători, ca ursul pe care haita de câini l-a doborât. Privirea sa se muta atât de repede și de goală, dela o figură la alta, încât nu avu timp să-și facă o idee de persoanele prezente, când ochii-i întâlniră fața directorului, și, îndată, deveniră înflăcărați. El își întinse gâtul; buzele sale se deschiseră, se învinețiră, sbârciturile se făcură mai adânci. În jurul orbitelor și gurei; corpul se înțepeni: răsuflarea i se oprî. Și el rămase în atitudinea aceasta, și mai simțind pentru a fi înconștientă până ce vocea tăioasă a președintelui spuse:

— Uite un scaun.

Condamnatul tresări, cașicum ar fi fost lovit și privi pe președinte. El respira cu un șuerat aspru și o expresie de nespūsă durere trecu pe fața sa. Lăsă să cadă ghiuleaua, care răsună pe dușumea și lungile-i degete osoase, crispate, strânseră la piept peticele cămășii sale, vârgate.

Asta nu dură decât o clipă, apoi, sleit de puteri, se lăsă să cadă pe scaun, unde rămase conștient, dar fără vlagă, nepăsător.

Președintele se întoarse spre gardian:

— Pentru ce ai pus în lanțuri pe omul acesta, întrebă el, atunci când se găsește în asemenea hal de slăbiciune și când nici unul dintre ceilalți nu e legat?

— Dar, domnule, băgii gardianul, cunoașteți debutăseamă pe acest om; este cel mai primejdios și cel mai semeț...

— Știm toate astea. Ia-i jos lanțurile.

Gardianul ascultă.

Președintele se întoarse spre condamnat și, cu o voce binevoitoare, zise:

— Știi cine suntem? Noi suntem inspectorii închisorilor. Am auzit vorbindu-se de cazul d-tale și dorim să ne spui tot adevărul, în privința aceasta.

Inteligenta condamnatului lucra încet și câteva clipe se scurseră, înainte ca el să fi înțeles. Atunci, foarte încet, spuse:

— Voiți, cred, să fac o reclamație.

— Da, dacă ai una de făcut.

Condamnatul își adună toată energia. Se ridică și privi pe președinte cu o fixitate ciudată, apoi, hotărât și limpede, răspunse:

— N'am nici o plângere de făcut.

Cei doi oameni, așezați unul în fața celuilalt, se priveau în tăcere și, încet între dânsii se lega o punte de simpatie omenească.

Președintele se ridică, făcu înconjurul mesei care-i despărția, se apropiă de condamnat, puse o mână pe umărul său uscat, și, cu un accent de duioșie în voce zise:

— Știu, că ești răbdător și că nu te plângi niciodată; altminteri am fi auzit, de mult timp, vorbindu-se despre d-ta. Cerându-ți să faci o plângere, îți cer să m'ajuti să îndrept o nedreptate, dacă a fost ne-

dreptate. O mie cincisute de ființe omenești, în închisoarea aceasta, sunt sub controlul absolut al unui singur om. Dacă una din ele suferă o nedreptate, și alții pot s'o suferă. Îți cer, în numele umanității să ne dai puțința de-a face dreptate în această închisoare. Vorbește ca un om unui om și nu-ți fie frică de nimic.

Condamnatul fu mișcat și se simți atins. Ridicând cu încredere ochii spre președinte spuse cu hotărâre:

— Nu e nimic în lumea asta de care să mă tem.

Apoi, lăsând o clipă capul în jos, ca să-l ridice îndată, adăugă:

— Vă voi spune totul.

Se mută din loc, fâșia verticală de soare trecu pe fața și pe pieptul său, astfel că părea tăiat în două. El își desfăta ochii la jocul acesta de lumină. Vorbi apoi domol cu un glas ciudat de monoton:

— Am fost condamnat la douăzeci de ani de închisoare fiindcă'm ucis un om. Nu eram un criminal; îl omorâsem pe negândite, căci mă furase și-mi făcuse rău. Sunt aici de treisprezece ani. La început mi-a fost greu: gârdu că sunt pușcăriaș îmi pricinuia durere. Dar învinsei această durere, fiindcă directorul mă înțelese și se arătă bun; el făcu din mine unul din oamenii cei mai buni ai închisorii. Nu spun asta spre a vă lăsa să credeți că mă plâng de directorul actual și că nu m'ar fi tratat bine. Nu fac vreo plângere. Nu cer favoarea și nu mă tem de puterea nimănui.

— Foarte bine. Urmează.

— Când directorul ajunse să facă din mine un om cumsecade, mă pusei cu credință la lucru. Îmi făcea plăcere să lucrez. Niciodată n'am călcat vreunul din regulamente. Apoi fu votată legea care acordă adevărinite oamenilor pentru buna lor purtare. Eram condamnat la douăzeci de ani, dar mă purtam atât de bine încât certificatele mele se tot adunau și, după trecerea a zece ani, începuseră să spăr în liberarea mea. Ca să împlinesc zece ani nu mai aveam decât trei ani de făcut și, vă asigur că mă străduiam ca acești trei ani să fie buni. Știam că la cea mai mică abatere pierdeam adevărinitele mele și că va trebui să mai fac aproape zece ani. Știam toate toate acestea, domnule: nu le uitam niciodată. Voiam să redeviu liber, și să mă duc undeva și să reîncep lupta — spre a fi, în lumea aceasta, încăodată om.

— Știm tot ce cuprinde dosarul d-tale, în închisoare. Continuă.

— Ei bine, asta se întâmplă astfel. Știii că se întreprinseseră lucrări mari în cariere și pe povârnișuri; era nevoie de oamenii cei mai voinici din închisoare. Nu erau mulți: nu sunt niciodată mulți oameni viguroși în ocnă. Fui unul dintre acei cari fură puși la aceste munci grele și mă așchitai conștient de însărcinare. Ni se plăteau muncile suplimentare, în natură: lumânări, tutun, haine; îmi plăceau muncile suplimentare. În toate Sâmbetele eram duși pe rând la gardianul-șef, spre a primi ceiace ni se datora.

„Într'o Sâmbătă, mă așezasem în rând cu ceilalți; înaintea mea era o coloană lungă. Era să uit de-a vă spune că, după ce primeai ceiace cereai, te duceai să refaci alte coloane, la câțiva pași de acolo pentru a fi dus înapoi în celulă. Când veni rândul meu, mă apropiai de șeful-gardian și-i cerui valoarea suplimentului meu, în tutun. El mă privi cu niște ochi pătrunzători și-mi zise: „De ce te-ai reîntors aici?” Îi spusei că era rândul meu și că veneam să cer ceea ce mi se datora. El privi registruul său și-mi spuse: „Ți-am dat odată tutun”. Și-mi dădu poruncă să intru în grupurile oamenilor plățiți. Îi spusei că nu primisem deloc tutun, și că nu fusesem încă chemat. El îmi zise: „Nu-ți strica dosarul tău bun, încercând să furi puțin tutun; isprăvește...” Asta mă jigni adânc, domnule. Nu fusesem chemat; nu-mi primisem suplimentul; nu furasem niciodată și nimeni pe lume n'avea dreptul să mă trateze de hoț. Îi spusei verde: „Nu voi pleca înainte de-a avea ceiace mi se cuvine, și eu nu sunt un hoț; nimeni nu mă poate numi astfel și nimeni n'are dreptul să ne fure ceiace ni se datorează”.

(Sfârșitul în numărul viitor)

PAGINA SPORTIVĂ

Ciclism în România

Peste hotare, și în deosebi în Italia, Franța, Anglia, Germania și America sportul pedalei ocupă un loc de frunte printre celelalte ramuri practice. La Paris Vel' d'Hiv (velodromul de iarnă) sau celelalte piste de alergare sunt zilnic inundate de sumedenie de spectatori și concurenți. Nu mai cităm gigantică probă care durează o lună, circuitul Franței, ce pasionează lumea întreagă mărind tirajul fratelui „l'Auto” în timpul disputării la 800.000 de exemplare. Deasemenea „cursa de șase zile” nu mai necesită o citare specială.

În comparație cu acest progres ciclismul în România se găsește încă în cea mai fragedă a sa perioadă. Lipsa unui velodrom propriu, cel al Gloriei din Arad nu este suficient, precum și cel puțin inexistența unei stări acceptabile a situației drumurilor noastre, reducerea, propagarea bicicletei la limita minimă. Cursele pe șosea sunt unicele practice. Astfel Bucureștii și Brăila, exceptând unele licăriri în Ardeal se pot menționa în primul rând. Mediile stabilite nu sunt însă satisfăcătoare. Nici cele 32 klm. pe oră, solicitate de regulamentele probelor preolympice nu s'au atins din cauza vitregelor condițiuni de disputare.

După aparențe, în anul viitor grație „S. N. I. C.”-ului București vor fi dotați cu un velodrom, pe pista alăturată celei de alergări de cai, la Floreasca.

Soarta acestui sport este încredințată Comisiunii Centrale de specialitate a F. S. S. R., care se împarte în subcomisiuni regionale de resort.

Bud Houser (U. S. A.) recordman în aruncarea discului și a ciocanului, are șansele cele mai mari să fie învingător, la Amsterdam.

Atletismul olympic

În cursul lunii va avea loc la Amsterdam turneul olympic de atletică ușoară. Intrucât ne vom ocupa de rezultatele obținute, pentru a ne da seama de progresul ce se va realiza cu acest prilej, publicăm o statistică a celor mai însemnate rezultate:

ALERGĂRI

100 m. Plat.: Ch. Paddock (America) 10 sec. ⁴/₁₀.
 200 m. Plat.: Ch. Paddock (America) 20 sec. ⁹/₁₀.
 500 m.: O. Peltzer (Germania) 1 min. 03 sec. ⁹/₁₀.
 800 m.: O. Peltzer (Germania) 1 min. 51 sec. ⁹/₁₀.
 1000 m.: S. Lundgren (Suedia) 2 min. 28 sec. ⁹/₁₀.
 2000 m.: E. Wide (Suedia) 5 min. 26 sec. ⁹/₁₀.
 3000 m.: Paavo Nurmi (Finlanda) 8 min. 20 sec. ⁴/₁₀.
 5000 m.: Paavo Nurmi (Finlanda) 14 min. 22 sec. ⁷/₁₀.
 10.000 m.: Paavo Nurmi (Finlanda) 30 min. 6 sec. ²/₁₀.
 20.000 m.: V. Sipilae (Finlanda) 1 oră 25 min. 20 sec.
 30.000 m.: A. Steenross (Finlanda) 1 oră 46 min. 11 sec. ⁹/₁₀.

STAFETE

4×100 America (Clark, Hussey, Murhison, Leconey) în 41 sec.
 4×200 America (Landers, Davis, Haymond, Smith) 1 min. 27 sec.

ȘARJURI

110 m.: E. I. Thomson (Canada) 14 sec. ⁸/₁₀.
 200 m.: Ch. Brookins (America) 23 sec. ⁹/₁₀.
 400 m.: S. Petterson (Suedia) 54 sec. ²/₁₀.

SĂRITURI

Înălțime fără elan: L. Goering (America) 167 cm.

Înălțime cu elan: H. Osborne (America) 203 cm.

Lungime fără elan: R. C. Ewry (America) 347 cm.

Lungime cu elan: Dehard Hubard (America) 787 cm.

Triplu salt: A. W. Winter (Australia) 15 m. 525 cm.

Prăjina: Charles Hoff (Norvegia) 4 m. 25 cm.

ARUNCAREA GREUTAȚII

O mână: R. Rose (America) 15 m. 54 cm.

Ambele mâini: R. Rose (America) cu dreapta: 15 m. 39 cm. cu stânga: 12 m. 61 cm.

ARUNCAREA DISCULUI

Cu o mână: G. Hartranft (America) 47 m. 89 cm.

Ambele mâini: E. Niklander (Finlanda) cu dreapta: 45 m. 57 cm. cu stânga: 44 m. 56 cm.

ARUNCAREA SULIȚEI

Cu o mână: G. Lindström (Suedia) 66 m. 62 cm.

Cu ambele mâini: Y. Häckner (Suedia) 114 m. 28 cm.

ARUNCAREA CIOCANULUI

P. Ryon (America) 57 m. 77 cm.

DECATLON

H. Osborne (America) 7710,775 puncte.

Aceste performanțe sunt stabilite prin revizuirea făcută în ședința ultimă a Federației Internaționale. Între timp s'au doborât unele recorduri, cari însă nu au fost încă oficial omologate și publicate în buletinele respective.

În numărul viitor vom publica și lista recordurilor române, pentru a stabili o comparație. Păstrați aceste tabele, și comparați-le cu rezultatele olimpice!

DESCHIDEREA OLIMPIADEI DELA AMSTERDAM

Turneul olympic de foot-bal

Foot-ball-ul olympic a intrat în perioada oficială. Conform prevederilor noastre, întâietatea este disputată de cele două concurente din America de Sud, Uruguay și Argentina.

În semifinale, s'au clasat Argentina-Egipt și Uruguay-Italia.

Egiptenii, saltimbaci predestinați, s'au înecat la mal ca proverbialele lor rube-donii. După recoltarea unor succese promi-tătoare, au fost o pradă lesne de devorat, în fața artei argentinienilor.

După o repriză cu 0—3, în care învin-gătorii și-au conservat forțele, cea secundă are aceeași soartă. Americanii desfășoară însă acum o gamă fertilă, în cele mai vaste resurse, producând stupoare, în rândurile africanilor. Aceștia au de partea lor „ga-leria” europeană, compusă din celelalte națiuni participante, cari vor să împiedece, cu ultimele posibilități, transportarea tro-feului olympic, peste ocean.

Italianii le oferă o ocazie mai favorabilă. În match cu Uruguay, opun acestora cea mai dărză rezistență posibilă, cedând în cele din urmă cu 3—2, rezultat care ridică elocvent cerbicia ostilităților.

Finala opune pe Uruguay și Argentina. Dacă ambele țări au eliminat pe europeni și africani, de comun acord, acum sunt de părere că însăși între frați... brânza se vinde cu bani. Cele două țări surori își dis-pută partida cu înverșunare. Sortii sunt egali: 1—1. Partida trebuie deci reluată.

Ecouri olympice

Matchurile de foot-ball ale Olympia-dei au atras, contrar așteptărilor, un nu-măr considerabil de spectatori. Biletele de-veniseră la un moment dat obiecte de mare preț, oferindu-se cu filodorme apreciabile.

Un pasionat olandez, cunoscut proprietar de vapoare ținea, cu tot dinadinsul să asiste la matchul Uruguay-Olanda. Du-pă multe stăruințe, primește un „telefon” salvator.

— „Dacă doriți bilete de intrare, cereți numărul X, Y.

Fericit, eroul nostru obține în grabă le-gătura.

— „Allo, doresc două locuri, „acoperite” (tribune acoperite N. R.)

— „Cu cine vorbesc d-le?”

— „Înțelege, te rog, doresc două locuri...”

— „Răspunde-mi, d-le, cu cine vorbesc.

— „D-le, nu-mi pune nervii la încercare, vreau două locuri „acoperite”.

— „Bine, dacă ții atât de mult, cu plă-cere. Aci este închisoarea din Havenstratt.

Stupoare... Olandezul a fost indus în e-roare.

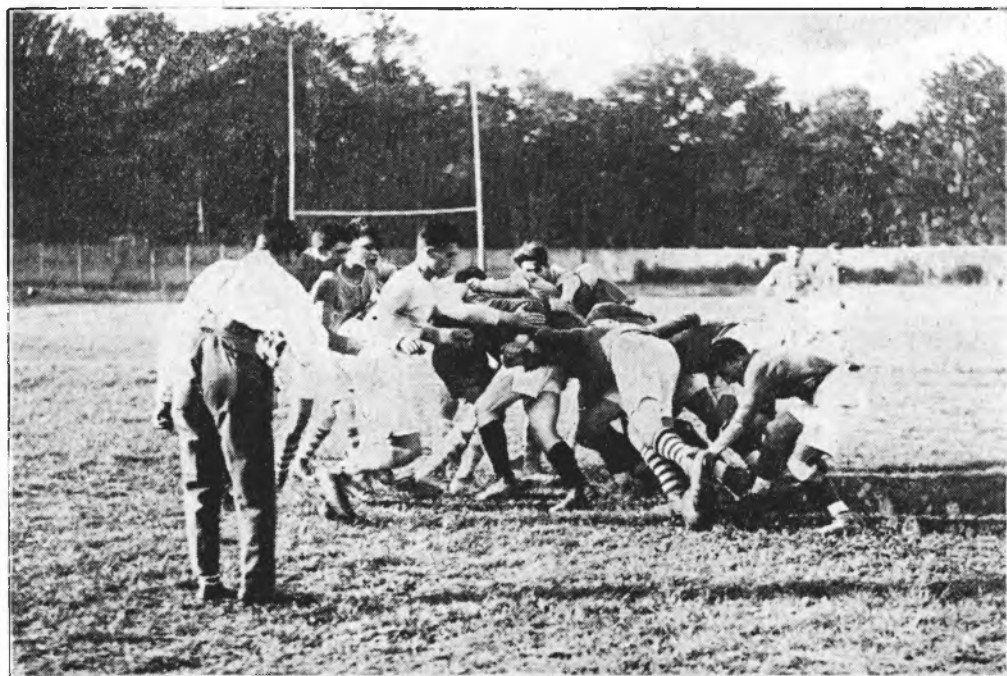
Figuri dela Olympiadă

Salem cel lung, din echipa egipteană, ju-când împotriva Argentinei, la 6 Iunie.

Jucă'orii Kalb (la dreapta) și Hofmann-Meerane (la stânga) sunt eliminați de pe a-rena, pentru abateri la regulile jocului, în timpul matchului cu Uruguay, la 4 Iunie.

O fază din matchul de Rugby, disputat de Tennis-Club și Stadiul Român, Du-minica trecută.

Săptămâna sportivă

Desfășurarea fertilă de evenimente bogate „Atracția” — după speranțele spulbe-rate ale organizatorilor, „se proiectează” în-vidul tribunelor de pseudo-inginerul Zachini. Omul-ghiulea este expediat dintr'un tun de 8 m. lungime dela gură în jos (...și 10 m. de jos până la gură, total 50 m.). Specta-col nemaivăzut! Traectoria de 50—100 m! (Direcțiunea își rezervă dreptul a micșora după necesități — inexorabile — această distanță). Preparative îndelungate, care dau prilej asistenței să practice sportul răbdă-rei. Un contact electric: și, în mijlocul unor copioase suluri de fum, este proiectat unul din membrii numeroasei familii Zachini — ceilalți frați sunt cowboy, mexicani, peru-ieni, autentici italieni, completați cu nelip-sita — se putea? — doamnă a trupeii. Omul proiectil, după un voiaj de circa 20 m., cade în plasa apropiată — uneori chiar alături, după dispoziție. Ovații îndelungate și mul-repetate, din partea antreprenorilor — cari au tras obloanele nerentabilei prăvălii, cu un pasiv simțitor.

Sportul de bună calitate nu a fost pre-judiciat de un număr eflin de circ-periferic. Bucureștii și-au rafinat suficient gustul, stabilind în Arenele Romane, cu pri-lejul ultimei reuniuni pugilistice, recordul național al rețetei și asistenței. Opt mii de spectatori, alături de A. S. R. Principele Regent Nicolae, au admirat și aplaudat mat-churile desfășurate de francezii David și Riond. Cu același prilej incapacitatea crasă a punctatorilor — gratificați cu titlu neme-ritat de „juriu” — a fost subliniată cu au-toritate superlativă. Simpaticele reprezentant al culorilor franceze, dispunând indiscuta-bil de pugilistul Lancia, a fost declarat egal adversarului său, de o incompetență de-finitiv consacrată.

Foot-ball-ul oficial, reprezentat de o ma-șină-campionat, fabricantă zilnică de zeci de întâlniri, și-a încetat temporar ac-tivitatea. Jocurile amicale, între echipele haș-tinașe nu s'au bucurat de succes deosebit. Pe arena din București Olympia, compioana regiunii, dispune de Unirea Tricolor cu 3—1. La Timișoara, Banatul, prezumtiv campion, cedează matchul lui U. D. R., cu scorul record 6—1, dând prilejul vechilor campioni dela Chinezul a-și reînșiși titlul, care părea la un moment dat, că-și va schimba pose-sorul. La Cluj, Oradea, Tg. Mureș se con-sacră campionii respectivi, cari vor intra în competițiunea națională, eliminatorie al cărei debut se efectuează la 23 Iunie.

Rugby-ul a trecut prin faza-i ultima. Pe stadionul F. S. S. R. din Capitală, Sta-diul Român obține, în mod neme-ritat, o victorie cu 11—0, asupra Tennis Clubului. Surpriză în rândurile ruggers-ilor.

Annul școlar este încheiat pe arena din Dealul Spirei, de gigantica manifesta-țiune a serbarei a X-a federală. Munca ti-nerelor noastre vârstare este pecelluită d-o demonstrație semnificativă, gimnastică. După eforturile intense intelectuale, anul ex-pirat face din nou să răsune: „mens sana in corpore sano!”...

La Brașov se înregistrează un nou eșec: Cupa Carol întrunește, la start, un nu-măr redus de atleți, ale căror performanțe sunt sub orice așteptări.

Piscinele, în frunte cu vechiul „Tir” din București, absorb masele de cetățeni, în dispută cu căldurile tropicale.

DARURILE REGELUI

Darurile oferite de severineni M. Sale Regelui Mihai I, cu prilejul vizitei pe care a făcut-o. (Fotoglob.—Severin)

Serbările Federalei de gimnastică

Școlărele de fete.

La Plajă

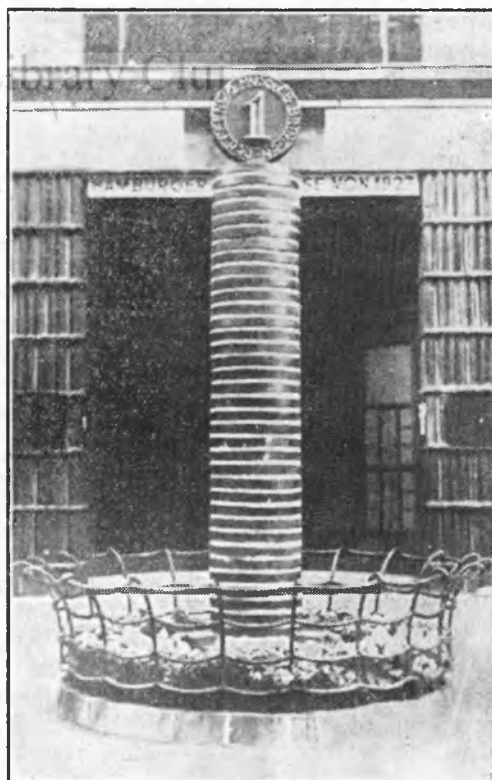
Odată cu căldurile au început băile de soare și de mare

Din piccolo milionar

Gerhard Fechner, piccolo într'un bar din Berlin, de pe urma unei moșteniri dela un unchiu veritabil din America, a devenit într-o noapte posesorul unei averi de peste 100 milioane lei.

Monumentul economiei

Casa de economie din Hamburg a înălțat, la 1827, această fântână interesantă, într'un punct al orașului unde circulația e mai mare. Ea poartă deviza: „Banul trebuie să producă“ și impresionează poporul mai mult decât oricare altă propagandă.

Vrei să trăiești o sută de ani?

Suntem stăpâni pe sănătatea noastră. Aproape întotdeauna ne îmbolnăvim din greșală proprie. Se deschide ușa larg, tuturor boalelor din ignoranță, din imprudență, sau din deprinderi rele, dar mai ales din neștiință. Uităm, sau nu știm că omul nu se hrănește numai cu alimente, ci și cu aer, și cu lumină.

Nu știm că omul se otrăvește zilnic, cu anumite alimente și prin resturile ce rezultă din funcționarea organelor sale. Tot ce iese din corpul omului, aerul expirat, sudoare, scuipat, fecale, urină, este otravă, atât pentru el, cât și pentru alții.

Nu știm că omul se obosește, se uzează mai ușor de cât ar trebui, nu numai când muncește peste puteri, întărindu-se artificial cu excitante, ca alcoolul, dar și atunci când muncește prea puțin și lenevește. Toate excesele, în plus, sau în minus, vatamă depotrivă.

Așa dar, când omul este incomplet nutrit, mai mult ori mai puțin otrăvit, obosit și uzat, îi trebuie foarte puțin ca să cadă pradă boalei; e destul o mică răceală, să întâlnească germele unei maladii, un microb, un baccil oarecare.

Precum vedem: boala nu vine singură. Vine pentru că ne-am pregătit corpul ca s'o primim, vine pentru că, atunci, când eram pe deplin sănătoși, nu am luat nicio precauțiune spre a mări, sau a păstra rezistența corpului.

Spre a evita boalele, există un mijloc sigur, ce nu dă greș și anume: de a ne îngriji cât timp suntem sănătoși, nu cu medicamente, ci observând câteva reguli de igienă, pe care, igienistii le rezumă în aceste douăzeci și două precepte pentru omul care vrea să ajungă centenar:

1. *De trei ori opt*: opt ore de muncă, opt ore de somn, și celelalte opt ore pentru distracție, cultivarea minții, îngrijirea trupului etc.

2. *Viața regulată*: Te culci de vreme, și te scoli de vreme.

3. *Spălături*: tot corpul, din cap până în picioare, spălat în fiecare dimineață.

4. *Curățenia*: Dinții, gura, urechile, unghiile, părul, curățat și spălat zilnic.

5. *Imbrăcămintea*: Rufăria schimbată des și îmbrăcămintea largă și ușoară.

6. *Frigul și căldura*: Să nu te temi de căldură, nici de frig, să te temi de răceală.

7. *Exerciții*: Vigoarea trupului prin exerciții fizice, în aer liber.

8. *Punctualitatea*: Funcțiunile corpului, regulate, la oră fixă.

9. *Să fugi de praț*: Indepărtează praful cu o cârpă umedă.

10. *Lumină*: Camerele să aibe cât mai mult aer și lumină.

11. *Respirația*: Să respiri un aer sănătos totdeauna pe nas și ținând gura închisă.

12. *Imunitate*: Să te ferești de insecte, prin desinfecția hainelor și a locuinței.

13. *Alimentele* să fie alese cu grijă și preparate bine.

14. *Sobrietate*: Mâncare puțină, mai ales vara.

15. *Masticațiune*: Să mănânci încet și să mesteci bine.

16. *Moderațiune*: Să bei apă curată, la masă, de preferat la sfârșit.

17. *Regim*: Trei mese pe zi; seara mâncare mai puțină.

18. *Abstinență*: Seara niciodată carne, căci e o otravă.

19. *Temperanță*: Păzește-te de alcool și de tutun, care otrăvesc corpul.

20. *Aer*: Să dormim cu fereastra deschisă.

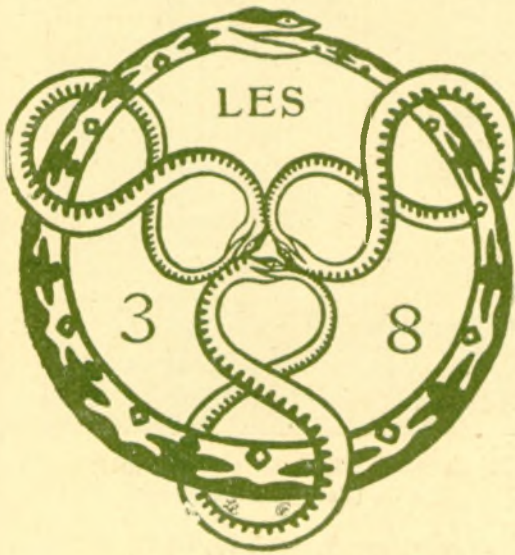
21. *Prevedere*: La cea mai mică indispo-

ziție, întreabă un medic, fără a mai aștepta să te îmbolnăvești.

22. *Sănătate integrală*: Astfel îți-vei păstra corpul sănătos până la o sută de ani.

Dr. Cl.

SIMBOLUL LONGEVITĂȚII

Cele trei opturi ale unei vieți sănătoase.

După cum cititorii vor fi observați, revista „Realitatea Ilustrată” și-a asigurat colaborarea cunoscutului publicist vulgarizator A. A. Luca. Atragem luarea aminte asupra articolelor sale de popularizare a științei.

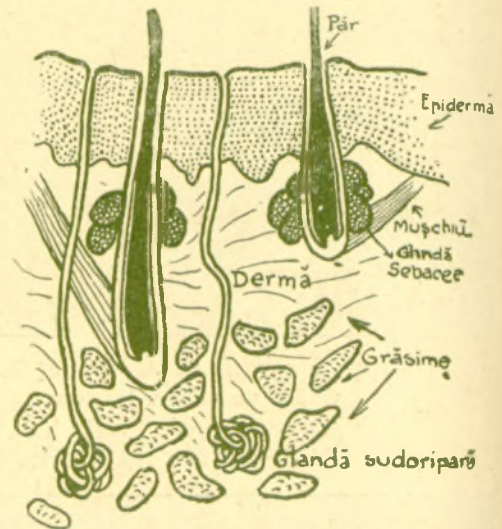
Efectul aerului, soarelui și al sportului.

Curiozitățile medicinei

De la doctorul Cabanes, celebrul medic francez, mort de curând a rămas o vastă operă istorico-medicală. Vom publica treptat, capitole mai importante cu privire la curiozitățile corpului omenesc. În numărul de față extragem o pagină interesantă din capitolul referitor la părul de pe cap, cea mai frumoasă podoabă a corpului.

Părul și chelia

după DR. CABANES

Celule din dermă cu glandele sudoripare și peri.

În general se crede că părul abundent e un semn de vigoare fizică, e o tradiție ca bărbații puternici să fie păroși: Hercule, Samson, sunt înfățișați ca având păr mult pe cap. În realitate, știința spune că nici vigoarea fizică nici energia morală nu residă în păr.

Dacă există bărbați foarte păroși înzestrați cu putere fizică neobișnuită, sunt și alți mulți, foarte săraci în păr, dar foarte viguroși. Tuberculoșii, scrofuloșii, au în genere păr mare și frumos, deși sunt foarte debili. Nu există deci, cum au demonstrat d-rii Double și Houssay, nici o corelațiune absolută între vigoarea corpului și abundența părului.

Un adagiu latin zice: *Vir pilosus, seu fortes, seu libidinosus*, adică: un bărbat păros este, sau viguros, sau libidinos. Să vedem dacă acest aforism este adevărat. Anamiții, Daiakoșii, Caraibii, Cingalezii au părul foarte des și lung și totuși nu sunt mai lascivi ca alții.

Se spune că toți eunucii sunt spâni. Nici asta nu e adevărat întotdeauna. Un medic turc, d-rul Pisante scrie:

„Exercițiu medicina de 20 de ani, vizitez clienți cari au harem cu odalisce și cu eunuci. Am căutat mulți eunuci, nu mi aduc aminte să fi văzut vreodată unul care să fie chel”.

S'a observat că chelia apare în deosebi la cerebrali, la intelectuali. La țară, printre muncitorii agricoli și printre meseriași la oraș, chelia este foarte rară. Rasele indolente, leneșe, nu cunosc chelia, bunăoară arabii cari toți, au capul bine acoperit cu păr des. Un arab, infirmier la spitalul Mustafa din Alger, a afirmat doctorului Jacquet că n'a văzut în viața lui un om chel printre conaționalii săi. Doctorul Brocq a făcut o observație menită să descurajeze pe femei: susține că, de când femeile au început a îmbrățișa, în număr mare, carierele intelectuale, chelia, mai înainte foarte rară la femei, devine din ce în ce mai frecventă.

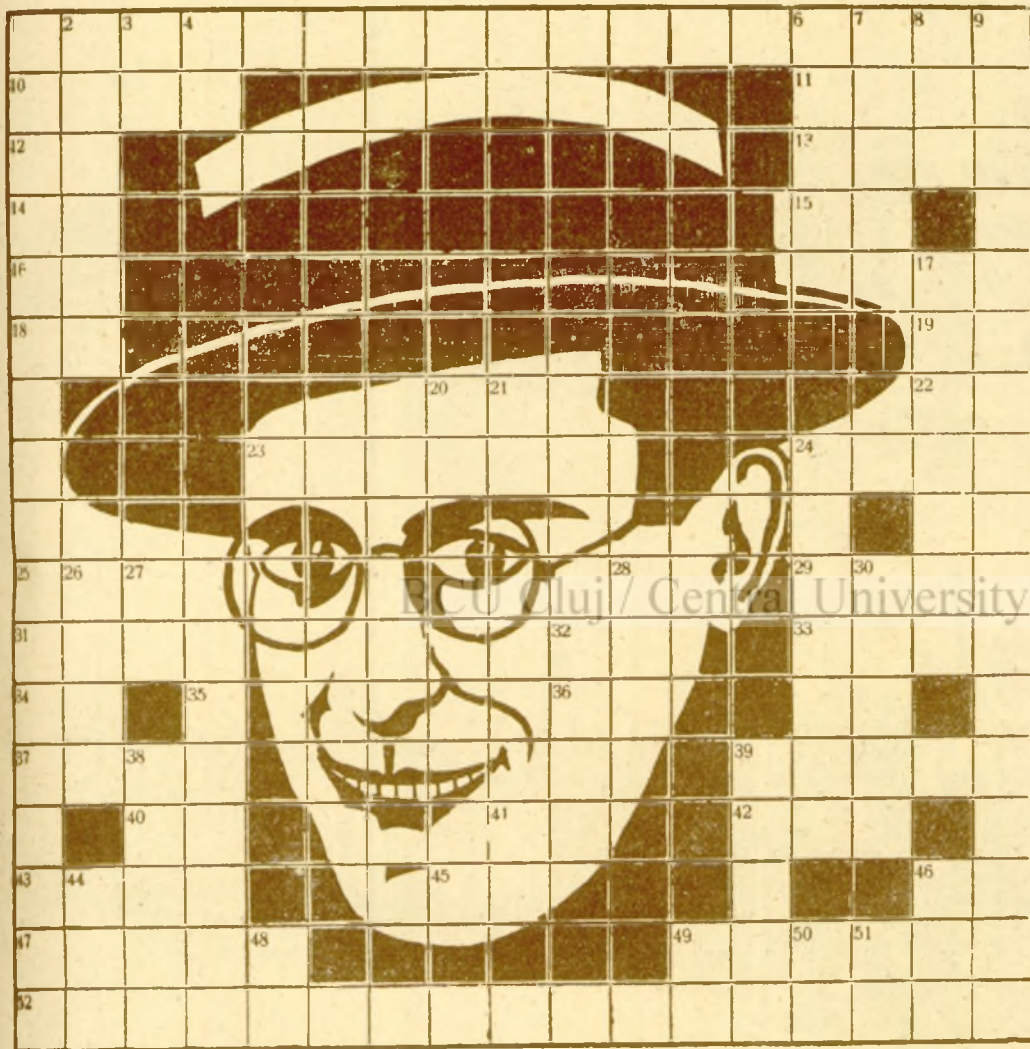

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1 (Harold Lloyd)

Cuvinte încrucișate
de **CONST. MASSU**
(10 puncte)

ORIZONTUL: 1) Calitățile celui care nu poate fi stricat; 10) Plată; 11) Popor barbar; 12) Conjunție; 13) Partea mării care înaintază în uscat; 14) Ins; 15) Diftong; 16) Notă muzicală; 17) Conjunție; 18) Interjecție; 19) Vas; 20) Ochiu de lanț; 22) Literă grecească; 23) Ridicoli; 24) Măruntaie; 25) Bilet; 29) Lexicograf francez; 31) Necaz; 32) Pronume; 33) Pompă; 34) Prepoziție; 36) Conjunție; 37) A proveni; 39) Sfită; 40) Măsură agrară; 41) Umed; 42) Adverb; 43) Sălă; 45) Interjecție; 46) Alifie (învers); 47) Gen de ciuperci; 49) Cuprins (articulat); 52) Starea celui ce nu poate fi pătruns.

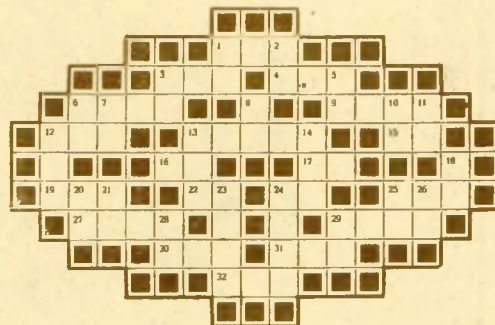
VERTICAL: 1) Caracterul celor care nu sunt compatibili; 2) Tocmea; 3) Conjunție; 4) Persoană; 6) Centestare; 7) Plantă grasă; 8) Interjecție; 9) Imposibilitatea de a se înșela (articulat plural); 17) Șoptea (fig.); 20) Div. de timp; 21) Macaz; 24) Ramificație de munți în Europa; 26) Localitate; 27) Interjecție; 28) Raiu; 30) Uleiu; 32) Artist de cinema; 35) Sticle; 38) Înșelăciune (fig.); 39) Sfinți; 41) Notă muzicală; 44) Mosdrear;

46) Personaj mitologic; 48) Div. de timp; 49) Articol; 50) Conjunție; 51) Pronume.

Joc No. 2
Răspundeți
de **I. DUȚU** Ploiești
(5 puncte)

- 1) Exploratorul insulei „Madagascar”
- 2) Inventatorul „termometrului diferențiar”
- 3) Inventatorul aplicării aburului în navigație?
- 4) Inventatorul stabilirii „Sistemului metric”?
- 5) Inventatorul proprietății aburului ca forță motrică?
- 6) Inventatorul primului telegraf electric în Anglia?
- 7) Descoperitorul legilor gravitațiunilor universale și descompunerii luminei?
- 8) Inventatorul telegrafului aerian?
- 9) Descoperitorul balanțării axei terestre?
- 10) Constructorul primei căi ferate în Franța?

Joc No. 3
Silabe încrucișate
de **CONST. MASSU**
(10 puncte)

ORIZONTUL: 1) Localitate în România; 3) Oraș în România; 4) Oraș în Oceania; 6) Unul din St.-Unite ale Americii; 9) Oraș în Macedonia; 12) Oraș în America; 13) Celebru general grec; 15) Rudă; 16) Podis-Asia; 17) Rege Bulgar; 19) Teritoriu în St.-Unite; 22) Personaj biblic; 24) Oraș din Europa; 25) Personaj mitologic; 27) Poet ardelean; 29) Oraș din România; 30) Fluviu; 31) Oraș din Italia; 32) Continent.

VERTICAL: 1) Regină a Angliei; 2) Zeu; 3) Tradiție religioasă; 5) Animal; 6) Sat din Galileia; 7) Oraș din Europa; 8) Fluviu din Asia; 10) Târgușor din Maramureș; 11) Familie domnitoare din Suedia; 12) Vechiul nume al Bârladului; 13) Indiv. cu părul deschis; 14) Profeteasa; 18) Zeu; 20) Peninsula a Asiei; 21) Veche localitate în vechea Dacie; 23) Societate grecească; 24) Profet; 25) Fluviu din Europa; 26; A face rar; 28) Figură a șahului; 29) Oraș din România.

Joc No. 4 Șaradă
(5 puncte)

de **HONORE SE-S** Iași
Partea întâia ca și-a doua,
Iar a doua ca și-întâia,
Partea întâi cu a doua,
Ca și-întâia ca ș'a doua.

Joc No. 5 Șaradă
(5 puncte)

de **HONORE SENS** Iași
Două note muzicale de vei uni
Episcop din Reims vei găsi.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Iulie. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 20, 21, 22 și 23, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Iulie 1928.

„REALITATEA ILUSTRATA”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 9
Telefon 7/69

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300
Pe o jumătate de an „ 170
Pe trei luni „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America 85
Jugoslavia și Cehoslovacia lei 500

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție N. Constantin

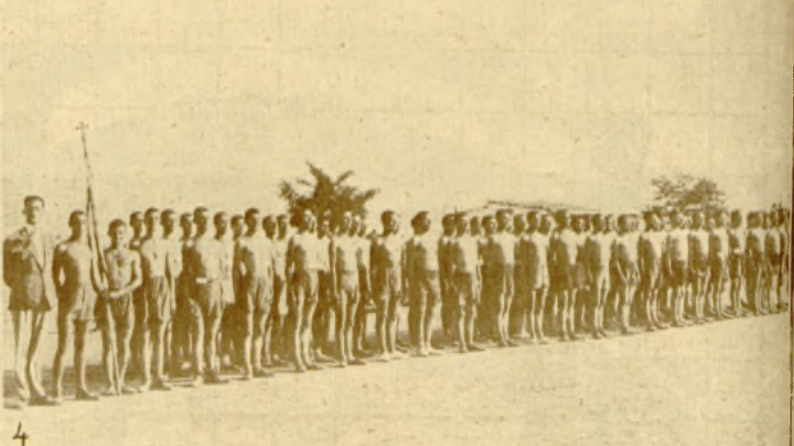
1

2

3

4

5

6

8

SERBĂRI ATLETICE INTERȘCOLARE IN MACEDONIA

In ultima săptămână a lunii Mai, au avut loc la Salonic serbări atletice interșcolare, la care au participat un număr mare de elevi printre cari foarte mulți români macedoneni. D. prof. Traian Biciolla, un prieten al revistei noastre și un bun fotograf amator, ne trimite o serie de instantanee dela aceste serbări.

SERBAREA FLORILOR: 8) un car împodobit cu flori, reprezentând turnul alb din Salonic, 2) copii cari au împărțit flori, în scop de binefacere. 3 și 7) domnișoare din înalta societate tesaloniceană executând dansuri vechi grecești. 5) concert dat în folosul sinistraților din Corint (Peloponez).

SERBĂRILE ATLETICE: 6) elevii școlii superioare de comerț a României, din Salonic, defilează în fața publicului, cu tricolorul românesc. 4) echipa gimnaziului II. 1) grupul școlii românești, sub conducerea d-lui prof. Russnac (licențiat al I. N. de E. F. București). Echipa s'a prezentat ca una dintre cele mai bune.